

BLAŽENI ALOJZIJE

Stepinac

GODINA XIX. (2012.) 10. veljače BROJ 1. CIJENA 10 KUNA

Glasnik Postulature

»Ljubiti pravdu, a mrziti nepravdu, to je moje načelo. A u ljubavi prema hrvatskom narodu ne dam se od nikoga natkriliti.«

(Bl. Alojzije Stepinac)

Misli iz nagovora Benedikta XVI. u zagrebačkoj katedrali, 5. lipnja 2011.

Jednim uistinu prinosom [Krist] zasvagda usavrši posvećene (Heb 10,14). Ovaj izričaj iz Poslanice Hebrejima, malo prije naviješten, poziva nas da promatramo lik blaženoga kardinala Stepinca sukladno s Kristovim »likom« i njegovom Žrtvom. Kršćansko mučeništvo je zapravo najviša mjera svetosti, ali to jest uvijek i samo zahvaljujući Kristu, po njegovu daru, kao odgovor na njegov prinos koji primamo u Euharistiji. Blaženi Alojzije Stepinac odgovorio je svojim svećeništvom, svojim biskupstvom, svojom žrtvom života: jednim jedincatim »da« sjedinjenim s onim Kristovim. Njegovo mučeništvo označava vrhunac nasilja usmjerenih protiv Crkve tijekom užasnoga razdoblja komunističkoga progona.

Hrvatski katolici, a posebno kler, bili su predmetom mučenja i sustavnih nasilja, koji su išli za tim da razore katoličku Crkvu, počevši od najvišeg mjesnog Autoriteta. Ono posebno teško doba obilježio je jedan naraštaj biskupa, svećenika i redovnika, spremnih umrijeti da ne bi izdali Krista, Crkvu i Papu. Narod je vidio da svećenici nisu nikad gubili vjeru, nadu, ljubav, te su tako ostali uvijek sjedinjeni. To jedinstvo objašnjava ono što je ljudski neobjašnjivo: da tako kruti režim nije mogao slomiti Crkvu (...).

Vama mladima, koji se pripravljate za svećeništvo ili za posvećeni život, želim ponoviti da božanski Učitelj neprestano djeluje u svijetu i govori svakom pojedinom od onih koje je izabrao: »Slijedi me« (Mt 9,9). Taj poziv zahtijeva svakodnevnu potvrdu odgovora ljubavi. Neka vaše srce bude uvijek spremno! Herojsko svjedočanstvo blaženoga Alojzija Stepinca neka nadahne obnovu duhovnih zvanja među mladim Hrvatima. A vi, draga braćo u biskupstvu i svećeništvu, svakako nastojte dati mladima u sjemeništima i novicijatima uravnoteženi odgoj, koji će ih pripraviti na služenje utkano u društvo našega vremena, zahvaljujući ozbiljnosti i dubini njihova duhovnoga života i studija.

Ljubljena Crkvo u Hrvatskoj, preuzmi ponizno i smjelo zadaću da budeš moralna savjest društva, »sol zemlje« i »svjetlo svijeta« (usp. Mt 5,13-14). Budi uvijek vjerna Kristu i njegovu Evanđelju, u društvu koje nastoji relativizirati i sekularizirati sve slojeve života. Budi boravište radosti u vjeri i nadi.

Predragi! Neka blaženi kardinal Alojzije Stepinac i svi Sveti vaše zemlje posreduju za vaš narod, a Majka Spasiteljeva neka vas štiti! S ljubavlju udjeljujem vama i čitavoj Crkvi u Hrvatskoj svoj apostolski blagoslov.

Na naslovnoj stranici: Mnoštvo vjernika pozdravlja nadbiskupa Stepinca koji je došao blagosloviti temeljni kamen za novu župnu crkvu sv. Josipa na Trešnjevci u Zagrebu, 10. svibnja 1936.

Olovna ploča šutnje

Značajno je ustvrditi da roditelji nastavljaju svojoj djeci davati ime po blaženom Alojziju Stepincu. To znači da njegov duh, spremnost živjeti za Boga i svoj narod, živi u obiteljima, župama i cijelom narodu unatoč tolikim destruktivnim pokušajima kojima pojedinci ili skupine, prikriveno ili otvoreno, putem sredstava javnog komuniciranja djeluju protiv Crkve, hrvatskog naroda i njegove države.

Crkva u Hrvata sa zahvalnošću u gotovo svim biskupijama promiče glas svetosti i mučeništva bl. Alojzija Stepinca. Svjedoče o tome brojni oltari župnih crkava u koje su ugrađene njegove moći, crkve i kapele u kojima je postavljena njegova slika ili njegov kip, a njegovo ime nose brojne ustanove, udruženja, ulice i trgovi. Značajno je ustvrditi da roditelji nastavljaju svojoj djeci davati ime po blaženom Alojziju Stepincu. To znači da njegov duh, spremnost živjeti za Boga i svoj narod, živi u obiteljima, župama i cijelom narodu unatoč tolikim destruktivnim pokušajima kojima pojedinci ili skupine, prikriveno ili otvoreno, putem sredstava javnog komuniciranja djeluju protiv Crkve, hrvatskog naroda i njegove države.

Očito je da komunistička mržnja ni u današnje vrijeme nije prestala, već se čini da je postala drskijom i bezobraznijom. Ne znam je li policija u Selcu otkrila počinitelja koji je sprejom zaslijepio dvije vjeroučenice koje su na Sve Svete, 1. studenoga 2011., izlazile iz župne crkve sv. Katarine. Ovaj događaj ostao je bez odjeka u javnosti jer policija nije uspjela pronaći počinitelja, kao što od 8. svibnja 1945. do danas nije pronašla ni jednog zlikovca koji je rušio raspela, bacao ih u jamu ili u rijeku, ili iz pilova na raskršćima uklanjao lik Majke Božje ili drugih svetaca i razbijao ih iz mržnje prema kršćanskim svetinjama. Štoviše, predsjednici Republike Hrvatske dijele državna odlikovanja osobama koje su taj bezbožni režim podržavale, provodile i u nasilju sudjelovale.

❖Bl. Alojzije Stepinac, novoposvećeni nadbiskup koadjutor zagrebački, 24. lipnja 1934.

I u mojoj rodnoj župi Slavetiću, koja je 6. studenoga 2011. proslavila 350. obljetnicu osnutka, komunisti su ubili svećenika, pjesnika Matu Paljuga, uništili nekoliko raspela, obeščastili kapelicu Majke Božje u Hrašću, minirali kapelicu Presvetoga Trojstva na Goljaku, a za vrijeme krizme godine 1960. bombom su razbili stakla na prepunoj župnoj crkvi u kojoj su se sabrala djeca, roditelji, kumovi i brojni župljani na svetu Misu i oko svoga biskupa zbijeni iščekivali dijeljenje sv. Potvrde. U toj župi su godine 1954. komunistički prvaci s puta, uz prijetnje, vratili mons. Josipa Lacha, pomoćnog biskupa zagrebačkoga koji je išao podijeliti sakrament Potvrde, dok se autom vozio kroz šumu u Galetiću.

Kome za volju te povijesne činjenice bivaju obavijene šutnjom? Zar komunisti koji su se do 1945. uvlačili u gotovo sve katoličke organizacije s ciljem da u njima stvore nepovjerenje i sumnjičenja među članovima, s nakanom da ih razbiju, danas ulaze u pore Crkve s ciljem da ih obnove, očvrsnu, pripomognu novoj evangelizaciji?

❖Nadbiskup Stepinac s vjernicima

Nije bilo lako u ono vrijeme od 1951. pa do 1961. godine biti na visini svog biskupskog poziva. On je očitovao hrabrost u vremenu kada su Crkva, biskupi i svećenici proglašavani jedinim neprijateljem kojeg treba uništiti. Htjelo se, a i danas se nastoji olovnom pločom šutnje prekriti sve ono što se zbivalo u vrijeme komunizma.

Nadam se da će i u toj drevnoj župi jednom biti otkriven spomenik za 54 žrtve komunističkog divljanja. Kad se to nedavno pokušalo učiniti, današnji su se komunistički istomišljenici usprotivili i odgodili taj čin uljudbe. Nije li dostojno i pohvalno pročitati da je u subotu 5. studenoga 2011. u zagrebačkom predgrađu Gračanima postavljeno sedam spomen -ploča žrtvama partizanskog pokolja u svibnju 1945. godine kad je osam stotina osoba, hrvatskih i njemačkih vojnika, ali i mnoštvo civila, kako domaćih Gračanaca tako i komunističkim vlastima nepoćudnih Zagrepčana, najprije zarobljeno i potom brutalno pobijeno.

Hrvatsko društvo danas kao da živi bez svojih korijena. Naime, stječe se dojam da u Kraljevini Jugoslaviji nije počinjen ni jedan zločin koji je imao dalekosežne posljedice na djelovanje Katoličke crkve te život i sudbinu hrvatskoga naroda. Jednako tako stječe se dojam da se od 1945. do 1990. živjelo u komunističkom i socijalističkom raju. Je li moguće da je Zli, Sotona, Đavao, uspio zaslijepiti ljude današnjega vremena čineći ih bešćutnima i neosjetljivima za rane i sudbinu naroda?

U uvodu u misno slavlje prigodom Znanstvenog skupa »Mons. dr. Ćiril Banić, biskup šibenski (1951.-1961.)«, koji je 12. studenoga 2011. održan u Šibeniku, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić reče da je biskup Ćiril Banić bio mučenik komunističkog sistema. Nije bilo lako u ono vrijeme od 1951. pa do 1961. godine biti na visini svog biskupskog poziva. On je očitovao hrabrost u vremenu kada su Crkva, biskupi i svećenici proglašavani jedinim neprijateljem kojeg treba uništiti. Htjelo se, a i danas se nastoji, olovnom pločom šutnje prekriti sve ono što se zbivalo u vrijeme komunizma.

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u propovijedi je ustvrdio da je biskup Banić živio u vrijeme bezbožnog komunizma i da u vrijeme Banićeva upravljanja Šibenskom biskupijom, od 1951. do 1961. godine, nije lako bilo biti vjernik. »Dapače«, nastavio je nadbiskup Barišić, »u strahu od bezbožnog komunizma toliki su svoje talente i blago vjere sakrili iza ormara ili su vjerska obilježja doista zakopali negdje u zemlju. Da, nije bilo lako biti čovjek, a još teže vjernik. Sjetimo se kako se u tim vremenima dolazilo do posla, stana i napredovanja. Uvjet je bio ući u Partiju i odreći se vjere. Religioznost je bila najgora karakteristika osobe. Vjera se izrugivala u školi, poduzeću, vojsci, javnosti. Vjernik je bio mračnjak srednjeg vijeka, zaostao, neprosvijećen. Tko je išao na župni vjeronauk, bio je u školi osramoćen i ismijavan. Toliki podlegoše bezbožnoj propagandi i lažnim obećanjima.«

Govoreći potom o vremenu komunizma nadbiskup Barišić je ukazao kako mnogi zbog straha i propagande nisu krštavali svoju djecu, plašili su se vjenčati se u crkvi i za svoje pokojne nisu željeli crkveni sprovod. Jasno, bilo je i Nikodema koji su u strahu od Komunističke partije sve to radili u noći, samo da nitko ne dozna. Nadbiskup Barišić kazao je i to da su biskupa Banića radošću i ponosom ispunjali toliki vjernici »koji nisu sagnuli svoje koljeno

Hrvatsko društvo danas kao da živi bez svojih korijena. Naime, stječe se dojam da u Kraljevini Jugoslaviji nije počinjen ni jedan zločin koji je imao dalekosežne posljedice na djelovanje Katoličke crkve te život i sudbinu hrvatskoga naroda. Jednako tako stječe se dojam da se od 1945. do 1990. živjelo u komunističkom i socijalističkom raju. Je li moguće da je Zli, Sotona, Đavao, uspio zaslijepiti ljude današnjega vremena čineći ih bešćutnima i neosjetljivima za rane i sudbinu naroda?

❖ Josip Božić pozdravlja nadbiskupa Stepinca koji dolazi blagosloviti raspelo u Trnavi, župa Resnik, u rujnu 1945.

pred Baalom i krivim bogovima, ... svi oni koji se nisu dali zavesti lažnim i laskavim obećanjima, niti su prigrlili krivih nauka, već su ostali vjerni Gospodinu Bogu i svetoj Crkvi.«

To se razdoblje doista ne smije nikome za volju zbog trulih kompromisa ili trgovanja prekriti olovnom pločom šutnje.

»Moj stvarni tužitelj je Komunistička partija.«

Nadbiskup i kardinal blaženi Alojzije Stepinac dobro je znao da je komunizam porod pakla. Zato s njime nije vidio mogućnost suradnje, sklapanje kompromisa ili šurovanja. Svoj jasan stav i osudu komunističkih prijetnji i sijanja straha među narodom on je izrekao i u razgovoru s krašićkim župnikom Josipom Vranekovićem 22. siječnja 1956. Naime, nakon što je u svim zagrebačkim crkvama pročitana okružnica o *ekspijaciji* radi hule, što ih bezbožne novine nanose osobi Isusa Krista, vlast se uskomešala. Kad je čuo da je nadbiskup koadjutor dr. Franjo Šeper odlučno odbio prijetnje doušnika Udbe druga »Borisa«, Blaženik je zadovoljno uskliknuo: »Ako treba u zatvor, znamo zašto idemo (...). I mi da ih se onda bojimo! Nitko ne skine s nas sramote, da pokleknemo pred tim ološem. Kako su jadni svećenici, koji za Judine pare idu pjevati hvalospjeve krvnicima. Priprosti puk je prezreo svu perfidiju te kuge, a eto nađe se svećenik, koji će s ono malo ugleda, što ga je vlastitom krivnjom izgubio, podmetnuti leđa, da podrži ono, što je u sebi razdvojeno, i što će sigurno nestati s lica zemlje.«

Čudio se kako ima ljudi koji ne znaju, ili ne žele znati, što je komunizam. U pismu koje je iz Krašića 18. siječnja 1960. uputio vlč. Vinku Komeričkome, župniku u Mariji Bistrici, nalazimo ovo njegovo razmišljanje o stavu svećenika i vjernika prema bezbožnom i bezdušnom komunizmu. Napisao je: »Moje je zdravlje vrlo kolebljivo. Dosad su mi istočili 35 litara krvi, a tko zna koliko će još? Ali hvala Bogu na svemu! Znam dobro zašto trpim, kao i drugi naši svećenici. Kad bismo htjeli prodati obraz i dušu, danas bi odmah primali odlikovanja. Ali uvijek je nama svima i mora biti *memento* ona Kristova: 'Što koristi čovjeku, ako sav svijet zadobije, a dušu svoju izgubi?' (Mk 8, 36).«

Bez krzmanja i straha on je i na sudu prozvao svoga stvarnog tužitelja. Naime, u govoru na sudu 3. listopada 1946., bez krzmanja i podlijeganja lažnom kompromisu reče: »Konačno da kažem par riječi i o Komunističkoj partiji, stvarnom mojem optužitelju. Ako se misli, da smo mi zauzimali dosadašnji stav radi materijalnih stvari, krivo je, jer mi smo ostali čvrsti evo i nakon što nas se osiromašilo. Nismo protivni tome, da radnici dođu do većih prava u tvornicama, jer je to u duhu papinskih enciklika, niti što imamo protiv pra-

vednih reforma, ali neka nam dozvole pristaše komunizma, ako je slobodno propovijedati i širiti materijalizam, da bude i nama pravo ispovijedati i propagirati naša načela. Katolici su za ta prava umirali i umirat će.«

U takvim su okolnostima živjeli i Katolička crkva i hrvatski narod u komunističkom režimu. To se ne smije prekriti olovnom pločom šutnje.

Svoj je narod i Crkvu volio do žrtve života

Kao promicatelj postupka za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca doživljavam Blaženikovu žrtvu kao prilog zahtjevu za istinskom slobodom, pravdom i za dostojanstvo čovjekove osobe koju je Bog stvorio na svoju sliku. Učinjen je žrtvom svoga zvanja ne zato što bi on to htio, nego zato što su ga »osloboditelji«, grabežljivci i teroristi, proglasili nepoćudnim i neprijateljem naroda da bi u nj unijeli revolucionarni duh »oktobarske revolucije« i »crvene internacionale«, koja si je postavila za cilj stvaranje svijeta bez Boga.

Ta rabota se nastavlja i danas. Onda u ime »revolucije«, danas u ime »demokracije«. Lažno se prikazuju povijesne činjenice i na temelju prividnih pravnih postupaka zastupa i brani zločinački sustav. Naime, nije istina da su se komunisti kamuflirani u »antifašiste« borili za današnju hrvatsku državu. Oni su se borili za Titovu Jugoslaviju i njezin bezbožni režim. Svijest hrvatske državnosti i pravo na hrvatsko ime, ujedinjen s obespravljenim hrvatskim narodom, branio je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac. Ponavlja se zločin kad se izvan toga konteksta ponavljaju komunističke, jugoslavenske i južnoslavenske optužbe za navodno Stepinčevo sudjelovanje u »radu protiv države i naroda«.

Isti oni, koji su »ognjem i mačem« zatirali hrvatsku i katoličku tradiciju u hrvatskom narodu, a to je bio cilj Komunističke partije, danas u istom ideološkom bezbožnom duhu tumače povijest, umjetnost, svekoliko kulturno stvaralaštvo na hrvatskome tlu. Uočava se to u dnevnim medijima i na sveučilišnim katedrama, kad se hrvatska povijest tumači bez njene ukorijenjenosti u kršćanskoj tradiciji. Ako bi se to nastavilo činiti, onda bi hrvatski narod i Katolička crkva u njemu ostali bez svojih korijena. Što bi tada bili? Blaženi Stepinac reče: »Suha grana. Dakle, sasušeni.«

Jer smo ljudi nade, kršćanskog optimizma i vedrine, svjesni svoga poslanja i postojanja te odlučni ostati vjerni svojim korijenima, neka čitatelji *Glasnika* i u ovome broju osjete blizinu i skrb Bl. Alojzija Stepinca koji je svoj narod i Crkvu volio do prolijevanja vlastite krvi, do žrtve života, za njihov boljitak. Njegova nastojanja u duhovnoj i moralnoj obnovi naroda, osobito u iskorjenjivanju pijanstva, psovke, pobačaja, lakomislenog života, konkubinata i nemara za nedjelju budu ohrabrenje svakom čovjekovu srcu koje po njegovome zagovoru traži mir savjesti i olakšanje u nošenju životnoga križa.

S takvim spoznajama želi nas upoznati ovaj broj *Glasnika*. Neka Blaženikove riječi i slike o njemu i svečanosti u kojima je sudjelovao ili su u naše dane upriličene budu svjedoci njegove žive prisutnosti u vjeri naroda i snage njegova zagovora pred Bogom u kušnjama i tegobama života.

U Zagrebu, na Badnjak 2011.

dr. Juraj Batelja, postulator

Zahvaljujemo...

Zagreb, 2011. godine

- Poštovani! Za potrebe proglašenja svetim našeg Bl. Alojzija Stepinca prilažem ovaj moj skromni novčani prilog od 200,00 (dvjesto) kuna. Novac sam skupila u vrijeme Korizme, odvajajući svaki dan 5 kn od moje mirovine, što mi je činilo posebno zadovoljstvo.

Sa štovanjem, umirovljenica (M. J.; podatci u Uredništvu)

- Hvala svim čitateljima, štovateljima blaženoga Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove te za nesebično i velikodušno promicanje glasa svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

- Od srca zahvaljujemo svim čitateljima *Glasnika* koji su nam proslijedili osobne sastavke ili članke već objavljene o Bl. Alojziju Stepincu ili pak dokumente pronađene u pismohranama raznih ustanova, a sve sa željom da s njihovim sadržajem upoznamo širi krug Blaženikovih štovatelja.

Uz objavljivanje dnevnika krašićkog župnika Josipa Vranekovića (3)

»Pravo je čudo da se taj naš narod održao...«

❖Naslovna stranica objavljene knjige *Dnevnik* Josipa Vranekovića

Piše: prof. dr. Stipe Botica

U četvrtome nizu, vjeri u nepogrješivi instinkt maloga hrvatskoga čovjeka da se neće slomiti pred komunizmom, susrećemo nepokolebljivu Stepinčevu vjeru. Nepokolebljiva je to vjera, ugrađivana stoljećima, i upravo je sada došla u kušnju, jer »jadnome našem narodu... truju različitim glupostima i bedastoćama koje mu ništa ne donose, a oduzimaju gotovo sve: i mir, i pravu radost, i poštenje« (str. 51.). Ipak, on ostaje vjeran svojoj tradiciji, svojim običajima, svom sustavu vrjednota koje mu je darovalo kršćanstvo. Stepinac se veseli običajima, osobito »kako ugodno diraju čovjeka ove božićne pjesme« (53.), odnosno, kad je u Lepoglavi slušao kako odlaze hodočasnici-romari u Mariju Bistricu. Reče: »Posebno me krijepilo kad sam slušao pjevanje hodočasnika, koji su išli na Bistricu. Osjetio sam kako su malo pojačali glasove prolazeći uz nas.« A onda »ona lijepa zvona župne crkve, prava je milina kad ih čovjek sluša. Gledam onaj toranj pa mislim: odolio je Josipu II. i tolikima, odoljet će i ovima« (56.).

Snalazio se narod u svakome vremenu, a motreći hrvatsku povijest, Stepinac je znao i za hrvatske boljke, primjerice da Hrvati ne izaberu prave narodne vođe, pa se prisjetio i svog doprinosa da je »na darovano zvono crkvi Sv. Marije u Kninu... kao da sam znao da će se našem narodu nametnuti kojekakvi vođe, dao sam staviti na zvono ovakav natpis: *Christo, qui per saecula multa gentis Chroatorum dux fuit – Kristu koji je kroz mnoge vjekove bio vođa hrvatskog naroda*... Meštroviću se silno svidio taj natpis. Čujem da je ta crkva demolirana. Srbi su i tu iskalili svoj bijes« (62.). A što bi tek rekao nakon ovoga našeg Domovinskog rata!?

Peti niz – o sebi samome i svom mjestu u ovim vremenima – složeniji je i može se pratiti kontinuirano u cijelom *Dnevniku*. Svjestan je svog mučeništva »za pravu stvar« i mjesta zatočeništva. Tako je za mjesto zatočeništva – Krašić rekao, parafrazirajući Bibliju, »Et tu Bethlem, terra Juda... - I ti, Betleheme, zemljo Judina...«, a sada će govoriti: »Et tu Krašić...« (50.). Na općem, svehrvatskom planu, vrijedno je navesti informaciju: »Svaki se dan molim sv. Agatonu i zaklinjem ga da se sjeti ugovora što ga je u ime sv. Petra sklopio s Hrvatima i da pomogne jadnome ovom narodu ... i sv. Grguru, da spasi zagovorom svojim bijedni ovaj narod« (70.). Često je procjenjivao povijest, pa je došao i do ovakva zaključka: »Ah, pravo je čudo da se taj naš narod održao. Turci najprije, onda Rusi, i sad *ovi*« (154.). A održao se i znao procjenjivati važne od nevažnih stvari, prave vođe od lažnih.

Dobro je navesti i misao koju je narod sam uočio i obdržavao, tj. da se »narod smijao lažnim izjavama o Eminenciji« (177.). One koji su sijali laži »narod [je] prozreo..., zar su tako slijepi, te ne vide što o tome narod misli«

❖Blaženik s dvojicom dječaka, kao sužanj u Krašiću

(211.). Nepokolebljivo vjeruje u prosudbu naroda jer »odolijeva tolikim ludostima bezbožnika, a i cijela historija mu je upravo mučenička i uvijek žrtva tuđeg nadiranja, a on ostao vjeran ugovoru sa Sv. Petrom« (389.). Bilo bi još bolje da nije nekih lako uočljivih hrvatskih mana. Jednu je ovako odredio: »Sve mi se čini da Bog kažnjava naš narod radi bogohulne psovke. Imali smo Posavsku Hrvatsku, Dalmatinsku Hrvatsku, Ujedinjenu Kraljevinu, Bosansku Kraljevinu, Dubrovačku Republiku, ali nikako da se sve to sjedini. Kao da upravo radi nepoštivanja Imena Božjega, kao nekoć Izraelcima, tako sada i nama govori Gospodin: 'Bit ćeš kao rep, a ne glava među narodima'« (212.). Ponovio je slično još jednom »...mi Hrvati tako blatimo i sramotimo psovkom ime Božje, pa gospodin Bog daje da se ovdje ili ondje ne zna i za naše ime. Znam da i drugi narodi vrijeđaju Boga, ali toliko otvoreno i sramotno kao mi – možda nitko na svijetu« (323.).

»...mi Hrvati tako blatimo i sramotimo psovkom ime Božje, pa gospodin Bog daje da se ovdje ili ondje ne zna i za naše ime. Znam da i drugi narodi vrijeđaju Boga, ali toliko otvoreno i sramotno kao mi – možda nitko na svijetu«

Peto, s obzirom na procjenu svoje uloge, niz je dobrih formulacija: stoički je primio nametnutu presudu. Tako je poučio Vranekovića, kad su ovoga prozvali u Udbu: »Ako vas pitaju što govori nadbiskup, samo im recite: Gleda i čudi se!« (74.). Gledati i čuditi se ljudskoj drskosti, ustrajno podnositi nepravednu presudu, duboko to u sebi proživljavati. »Mnogi misle da ja imam jake živce. A kako li se varaju! Bog je htio pokazati kako se može poslužiti i slabim stvorom da postidi jake« (80.). To ga je pratilo gotovo cijeli život, primjerice kad je imenovan Kardinalom, »Vjesnik kleveće kardinala. Bijesni su, a sav narod radostan i ponosan« (129.). Jednako tako (na Staru godinu 1953.) »Mene mnogi napadaju na sastancima. Viču protiv mene u *Omladinskom borcu*. Laž. Ljudi im se smiju« (134.). Jako mu je bilo važno da narod zna pravu istinu, koju je i sam odredio: »Ništa nisam učinio protiv ove države. Nisam rušio staru Jugoslaviju, ni NDH, pa ni ovu. To je stvar političara. Ali kad netko ne poštiva osnovna prava Crkve i čovjeka, tu smo dizali svoj glas« (226.). Kako je dobar dio teksta *Dnevnika* reminiscencijske naravi, procjenjuje svoj potez i nalazi da je ispravno postupio jer »... ako umrijeti – umrijeti, ali sotoni popustiti ne. Ako Partija misli da je mojom osudom i zatvorom dovršena njihova pobjeda, onda su plitki i ludi, baš kao i njihov komunizam...« (358.). Ističe da bi se i sad isto ponio jer: »Ja amnestije ne primam. Tražim poništenje razbojničke presude... Jednoga dana, u to sam uvjeren, makar iza moje smrti, ova će presuda biti poništena« (359.). I kad se govorkalo da će biti oslobođen (u lipnju 1957.), jer među ostalim i »bolest napreduje«, kategorički je odbio: »U Zagreb ne idem. Sjećate se koliko je bilo Titu stalo, da me spreme u Zagreb – i još više separira od vjernika nego u Lepoglavi. Trpjet ću i umrijeti ovdje, ali popustiti ni za dlaku« (548.).

Nije mogao ni zamisliti da ga potpuno odvoje od vjerničkog naroda, i kad je Vraneković tisućama puta vidio tu blisku vezu, rekao je (8. 6. 1958.): »Dobri su to i vjerni ljudi. Ov-

❖Nadbiskup Stepinac podjeljuje sakrament Potvrde u Novskoj, 12. lipnja 1939.

Nema u *Dnevniku* nikakve netrpeljivosti prema Srbima, premda ima niz detalja u kojima pokazuje kako se (neki) Srbi ponašaju. Među ostalim i to: »Srce je ovim našima na Istoku, u Moskvi, a pamet na Zapadu, od kuda im dolaze pare.«

dje su počeli glasno govoriti, da su Eminenciju otrovali u Lepoglavi« (645). Tu vezu s narodom dokumentirao je nizom dirljivih primjera, i kad je već bio skroz shrvan bolešću (na svoj imendan 1958.), »zamolim ga neka se samo pokaže na prozoru. Potrudio se – pokazao se. Lijep je bio dan... kao da je anđeo s neba došao... Kako je mila bila pojava Eminencijina na prozoru usred cvijeća. Lice mu izgledalo mlado – nevino, kao da mu je 25 godina. Kao zdravo rumenilo u licu. Na prsima sjaji zlatni – biskupski križ – oborene njegove oči, koje su samo na čas preletjele preko sakupljenog naroda... prosuzilo svako oko« (652.). Stalno je Stepinac propitkivao sebe je li doista vrijedan Božje milosti da je ostao vjeran, odan i čvrst, da iskreno moli za svoje progonitelje jer »mi ne smijemo mrziti... (već) moliti pro inimicis« (382.). Stoga je zaključio »teško bih griješio, kad bih samo i pomislio, da prigovorim naredbi Božjoj« (735.).

Osobito se radovao kad je mogao pomagati, i njegov karitativni rad cijelo vrijeme zatočeništva prava je riznica dovitljivih karitativnih postupaka, osobito onih u radu s djecom. I korespondencija je važan dio njegova zatočeničkog rada i djelovanja, pa i pod uvjetom da još jednom radi pisama strada. Tako je, upravo uoči predsmrtne borbe (26. 12. 1959.) rekao: »... neka mi i ulove pisma..., ali bome neću štedjeti ideologiju bezbožne partije, ni laskati njezinim trabantima. Važno je da se ljudi ne daju zastrašiti« (807.). Znao je, dakako, što se događa kad pronađu njegov britki odgovor u pismima jer, znao je i to, »nitko nije tako osvetljiv kao komunisti« (822.).

Nema u *Dnevniku* nikakve netrpeljivosti prema Srbima, premda ima niz detalja u kojima pokazuje kako se (neki) Srbi ponašaju. Među ostalim i to: »Srce je ovim našima na Istoku, u Moskvi, a pamet na Zapadu, od kuda im dolaze pare« (701.). Za svoj zatočenički položaj je strepio jer je znao »... i onu narodnu za Srbe: 'Onaj za stolom s kojim razgovaraš jednako misli kao i onaj ispod stola'« (707.). Na drugom mjestu je to nazvao »srpska posla« (726.). Nadalje da su njegovi stražari-čuvari »gdjegod sam bio u ovih 12 godina, uvijek su uz mene bili Srbi« (509.). I sada, iz zatočeništva brine se jer vidi srpsko osvajanje gradova. Primjerice za Karlovac reče »pravoslavlje ga uzima za svoj centar u ovim stranama. I episkop je sada tu. Cilja na Žumberak. Srbi drže sve pozicije u Karlovcu. Pa to je na vratima Zagreba. Imamo žalosno iskustvo iz stare Jugoslavije. Koliko je djevojaka ženidbom prešlo na pravoslavlje od Zadra ovamo, pa na Rijeku, oni nas hoće presjeći i rascijepiti« (582.).

I Vraneković je u svojim zapažanjima i komentarima vidio to isto. Primjerice kad je s Eminencijom (17. 2. 1958.) bio na šetnji: »Pratio nas je kao i jučer zloglasni milicioner Miško! To ti je 'Bratstvo – jedinstvo', da srpski panduri gaze po petama hrvatskom Eminenciji« (598.). Zadnja informacija o ovom motivu je Stepinčev zaključak: »Kako bilo da bilo, mi sa Srbima zajedno više ne možemo ići. Samo posebno čudo Božje moglo bi izgladiti tolike razlike što postoje – i sve što se od 1918. do sad dogodilo« (764.).

S obzirom na književnu strukturu, jezik i stil – kao bitne odrednice za filološko motrenje djela (i moje vlastito), ovaj *Dnevnik* je ustrojen po svim zakonitostima memoarskoga žanra. Ispisivan je iz dana u dan, bez naknadnih (kasnijih) intervencija. To je za dnevničku koncepciju i najvažnije, i djelu jamči autentičnost. O jeziku i stilu se može učiniti sveobuhvatan elaborat. Ono što je najvažnije jest činjenica da je oblikovan u hrvatskom jezičnom standardu, sasvim primjerenom i relevantnom hrvat-

❖ Oltar sv. Josipa na kojem je tijekom svog petogodišnjeg tamnovanja u Lepoglavi (1946.-1951.) svakoga dana svetu Misu slavio bl. Alojzije Stepinac. Oltar je obnovio gosp. Zvonko Celinščak iz Celina (Sv. Jana).

skom normativnom praksom. Zadržao je, međutim, stariju pravopisnu praksu (posebice u interpunkciji). Za ovu priliku ističem samo da je u *Dnevniku* dosta izvrsnih formulacija, koje su osobito natopljene vrsnim aforizmima, poslovicama i figurativnim frazama. Svega ovoga ima na stotine jedinica, pa bi bilo moguće izdvojiti pravi *gnomologij* i Stepinčevih aforizama i (znatno manje) odabranih narodnih poslovica. Aforizam je u pravilu velik dobitak svakome stilu. Ovdje je ponekad aforistička formulacija samostalna, a najčešće ovisi o kontekstu. I on je aforizirao, a i drugi su o njemu stvarali aforizme. Tako je jednom kad se pravdao nunciju da je još mlad a već biskup, ovaj rekao: »Budite mirni, ta pogreška da ste mlad, postaje svakim danom sve manja« (str. 63.). Kontekstualno ih ima na desetke, pa je tako jednom gledajući jabuku, rekao: »Kako ju je divno Stvoritelj obukao« (str. 66.). Izdvajam ih samo desetak koji ne ovise o kontekstu:

- Psihičke boli i muke redovito su jače od fizičkih (41.)
- Smatram svojom dužnošću da u ovim teškim danima ostanem sa svojim narodom i svećenstvom (449.)
- Ako, treba, bolje je časno poginuti, nego sramotno ostati (56.)
- A jest mizerija taj ljudski život na zemlji (161.)
- Kako je relativna komunistička istina! (256.)
- Budni stražari paze – a ipak ne opaze! – (našali se Eminencija (342.)
- Kad su na lipi iza crkve postavili megafon, reče: Evo vam civilizacije urlanja! (386.)
- Zapad je truo u vjerskom i moralnom pogledu. Ako je truo, čemu se možemo od njega nadati? (448.)
- Za katolika nema pesimizma (528.).

I frazeologizama ima dosta, posebice onih koji su znatnije figurativni. Frazeološki niz je u pravilu ovisan o kontekstu pa ih je više u Vranekovićevu tekstu. U kontekstu svakako ima svoje opravdanje, primjerice: »Proslava Uskrsa dira sve do suza. Više muškaraca nego žena. Na ulici nema niti jedne jedine osobe. Što vjeruje, u procesiji je, a što ne vjeruje – ode *u mišje rupe*« (153.). Frazeologizmi inače približuju stil *Dnevnika* pučkom načinu stvaranja teksta i pučkom senzibilitetu uopće. Izdvajam ih nekoliko da se osjeti njihova figurativna uporaba: »kao grom iz vedra neba« (61.), »prokleo do devetog koljena« (100.), (Titu je Stepinac »kost u grlu« (176.), »slijep…kod zdravih očiju« (211.), »nešto ih žulja« (323.), »što su zakuhali…neka kusaju sami« (328.), »kvari mi račune« (379.), »upriličuju ovakve svinjarije« (392.), »metni mu soli na rep« (491.), »u strahu velike oči« (719., 766.), »ne vjerujem mu ni koliko je crnog pod noktom« (726.), »općina i kotar tjeraju lisicu, a mogli bi istjerati vuka« (798.), »znam otkuda vjetar puše« (798.), »što su skuhali, neka sada kusaju« (805.).

Najveću stilsku i stilističku vrijednost imaju brojne dijaloške formulacije, posebice one na kajkavskom narječju/jeziku. U Stepinčevu govoru najviše ih je u komunikaciji s djecom. To izrasta u prave male bisere u strukturi crtica. Inače su brojne crtice i anegdote iznimno profilirane, kontekstualno opravdane. Njima se znatno više služi Stepinac nego Vraneković, pa i ove dvije književne vrste uvjerljivo govore o njemu, ili još bolje o tijeku njegova života, i raznim dogodovštinama koje je proživio, a tako je marno prikupio njegov kroničar.

I ovo i još mnogo toga iz ovoga opsežnoga *Dnevnika*, po svim njegovim strukturalnim obilježjima, po važnim informacijama o Alojziju Stepincu, upotpunjuje mozaik ovoga hrvatskoga simbola Bogoljublja i čovjekoljublja, Bogu odana i svome narodu vjerna do svršetka. Njegov je *fiat* u oba slučaja proizašao iz dubine duše. *(svršetak)*

❖Svečana procesija na završetku euharistijskoga kongresa u Zagrebu godine 1923.

»Hostija sveta Tebe sakriva – al' vjera zbori: ovdje je Bog!«

Nakon što smo bili u školi vjere u Euharistiju, koju je Blaženi Alojzije Stepinac navještao i svjedočio na brojnim euharistijskim kongresima diljem Zagrebačke nadbiskupije i Crkve u Hrvata, nastojat ćemo se upoznati kako je njegov pastoralni plan, pastirski dalekovidno promišljen te vjernički gorljivo i zahvalno prihvaćen, bio odjek snažnog euharistijskog gibanja u Europi i u svijetu. To gibanje se iz sekularizirane i vjernički prigušene Francuske prenijelo u cijeli svijet, gdje je ostvarilo snažno evangelizacijsko gibanje kako naviještanjem kršćanskih istina tako i primjenom kršćanskih načela u privatnom, obiteljskom i javnom životu.

Piše: Juraj Batelja

Hrvatski katolici su se u taj program euharistijske evangelizacije postupno uključivali i ostvarili velebno djelo euharistijskoga pokreta u koji je bio uključen gotovo sav kršćanski narod, a Crkvi je osvjetlio lice pred političkim protivnicima kojih nije manjkalo i učvrstio unutarnje jedinstvo srdaca koje je uslijed nasrtaja raznih, osobito bezbožnih, ideologija i političkih prilika bilo ugroženo.

U nizu prikaza euharistijskih kongresa u hrvatskim biskupijama između dvaju svjetskih ratova u prvoj polovini dvadesetoga stoljeća, kako župnih tako i dekanatskih, krajevnih, biskupijskih i nacionalnih, želim na korijenima novije povijesti Crkve u Hrvata prepoznati preporodnu snagu euharistijske evangelizacije suvremenog čovjeka i društvenih prilika u kojima živi i proročki govor Crkve, koji je po slavljenju, čašćenju i blagovanju Euharistije svakom čovjeku dostupan i shvatljiv.

Pred izazovom nove evangelizacije

Drugi Vatikanski sabor podsjetio je Crkvu da je Euharistija »izvor i vrhunac kršćanskog života« (LG, 11). Crkva je uvijek nosila tu spoznaju. Dapače, ona je bitan sadržaj katoličke vjere. Papa Benedikt XVI. je u apostolskom pismu »Vrata vjere!«[1], kojim je najavio Godinu vjere, od 11. listopada 2012. – 50. obljetnice otvaranja 2. Vatikanskog sabora do svetkovine Krista Kralja – 24. studenoga 2013., istaknuo potrebu da kršćani razmišljaju i otkrivaju zbilju svoga vjerovanja. Dapače, ispovijest vjere mora biti »autentična, iskrena, osobna, zajednička, slobodna, svjesna, unutarnja i izvanjska, ponizna i odvažna.«[2] On Godinom vjere daje prigodu osobitog promišljanja, otkrića i navještaja vjere.

Papina je izričita želja ražariti euharistijski sadržaj vjere. U tu svrhu želi potaknuti »broj-

[1] BENEDIKT XVI., La »Porta della Fede« [*Vrata vjere*; usp. Dj 14,27], Apostolsko pismo o proslavi *Godine vjere*, Vatikan, 11. listopada 2011., *L'Osservatore Romano*, 17.–18. listopada 2011., str. 4.–5.

[2] Benedikt XVI. poslužio se mislima iz Pobudnice kojom je »Godinu vjere« o 19. stoljetnici mučeničke smrti sv. Petra i sv. Pavla proglasio papa Pavao VI. 22. veljače 1967., usp. AAS 59 (1967.), 196.

❖Gospođica Marie-Marthe-Baptistine Tamisier, promicateljica euharistijskih pobožnosti i kongresa

❖Blaženi Julien Eymard, pokretač euharistijske evangelizacije

❖Mons. Louis Gaston Adrien de Ségur, apostol Euharistije

ne inicijative kako bi se euharistijska vjera u vjernicima iznova probudila i porasla, kako bi se poboljšala skrb za slavlja i promicalo euharistijsko klanjanje te kako bi se potaknulo na djelotvornu solidarnost koja bi, polazeći od Euharistije, dosegla potrebite«.[3]

Svjestan da se »euharistijska duhovnost ne sastoji samo u sudjelovanju u Misi i u pobožnosti prema Presvetom Sakramentu nego obuhvaća život u svim segmentima«, Sveti Otac ističe da »ta napomena za nas, kršćane današnjice, poprima osobito značenje. Potrebno je uočiti kako je jedan od najozbiljnijih učinaka sekularizacije (...) protjerivanje kršćanske vjere na rub života, kao da je vjera posve beskorisna za konkretan život. Ispraznost načina života 'kao da Boga nema' danas je svima očita. Stoga je potrebno iznova otkriti kako Isus Krist nije tek privatno uvjerenje ili apstraktni nauk, već stvarna osoba čiji je ulazak u povijest kadar obnoviti život sviju. U tu je svrhu potrebno da se Euharistija, kao izvor i vrhunac života i poslanja Crkve, pretoči u duhovnost, u život 'po Duhu' (Rim 8,4s.; usp. Gal 5,16.25)«.[4]

Dok pastiri Crkve uočavaju izvanjske protivnosti vjeri, ne smiju zatvarati oči ni pred unutarcrkvenim poteškoćama, nesnalaženjima ili krivim učenjima. Već je Blaženi Ivan Pavao II. podsjetio da u Crkvi »postoje mjesta gdje se zamjećuje gotovo potpuno zapuštanje pobožnosti euharistijskog klanjanja. Tome se pridodaju, u jednom ili drugom crkvenom okružju, zloporabe koje doprinose zamračenju ispravne vjere i katoličkog nauka u ovom divnom Sakramentu. Ponekad se susreće veoma suženo shvaćanje euharistijskog Otajstva. Lišen svoje žrtvene dimenzije, slavi se kao da ne nadilazi smisao i vrijednost bratske gozbe. Osim toga, nužnost ministerijalnog svećeništva, utemeljena na apostolskom nasljeđu, ponekad je potamnjena, a sakramentalnost Euharistije svedena na samu učinkovitost navještaja. Otuda također, tu i tamo, ekumenske inicijative koje, premda velikodušne u nakanama, popuštaju euharistijskoj praksi protivnoj disciplini u kojoj Crkva izražava svoju vjeru«.[5]

Takva promišljanja i otkrića vjere, njeno unutarnje i izvanjsko očitovanje, omogućuje predano slavljenje i istinoljubivo čašćenje Euharistijskog otajstva. Papa stoga Godinu vjere i naziva »dragocjenom prigodom za zdušnije slavljenje vjere u bogoslužju, a na osobit način u Euharistiji«[6] i želi da Godina vjere u sva-

[3] BENEDIKT XVI., *Sacramentum Caritatis* (Sakrament Ljubavi), br. 4.

[4] BENEDIKT XVI., *Sacramentum Caritatis* (Sakrament Ljubavi), 22. veljače 2007., br. 77.

[5] IVAN PAVAO II., *Ecclesia de Eucharistia* (O Euharistiji i njenu odnosu prema Crkvi), 17. travnja 2003., br. 10.

[6] BENEDIKT XVI., *Porta Fidei* (Vrata vjere), 11. listopada 2011., br. 9.

❖Mons. Alfred Duquesnay, nadbiskup Cambraia, predsjednik trajnog komiteta euharistijskih kongresa

❖Časni sluga Božji Antoine Chevrier, promicatelj euharistijskih djela

❖Mons. Henri Monnier, naslovni biskup Lidde

kom vjerniku pobudi želju za ispovijedanjem vjere u svoj jasnoći i obnovljenim osvjedočenjem, s pouzdanjem i nadom. Naime, novi navještaj Evanđelja nedjeljiv je od žive vjere u Krista Gospodina.[7]

Iz Papina poticaja na novu evangelizaciju proizlazi da takva spoznaja kršćanskog života nije u svim razdobljima povijesti Crkve prožimala sve članove Crkve istim intenzitetom, premda je najveći dio vjernika od Euharistije živio i za Euharistijom čeznuo. Svjedok je tome posve konkretna duhovnost nadahnuta čašćenjem Isusa Krista, Utjelovljenoga, Raspetoga, Uskrsloga i u sakramentu Euharistije prisutnoga.

Zaustavit ću se u ovoj studiji na evangelizaciji, na navještaju vjere i na život po vjeri, osobito na njenu euharistijskom sadržaju i poruci. Ta evangelizacija je krajem 19. i početkom 20. stoljeća nadahnjivala i osposobila brojne članove Crkve, muškarce i žene, biskupe i svećenike, redovnike i redovnice te Kristove vjernike laike koji su crpili snagu za život i apostolat slavljenjem i čašćenjem Presvetog Oltarskog Sakramenta.

Euharistijske svečanosti i kongresi

Euharistijski pokret otpočeo je motom da je spas društva moguć i ostvariv po Euharistiji. Iz te spoznaje iznikla su »euharistijska djela«. Njihova je svrha bila redovito i često sudjelovanje u misnom slavlju, priprema svečanih proslava Velikog četvrtka i Tijelova, organiziranje klanjanja Presvetom Sakramentu bilo svakodnevnih bilo godišnjih, u župama ili u kapelama zajednica posvećenoga života ili u kapelama pojedinih odgojnih i staleških ustanova, pripremanje euharistijskih procesija, osnivanje euharistijskih bratovština i udruga, sastavljanje i uglazbljivanje euharistijskih himana i popijevki te pisanje i čitanje knjiga o Presvetom Sakramentu Euharistije. Sve su te inicijative u vjerničkom srcu budile vjeru i žarile ljubav prema Isusu Kristu, Otkupitelju čovjeka i hrani vjerničke duše.

Osobiti vid euharistijske pobožnosti uspostavljen je slavljenjem euharistijskih kongresa. Razvila se u europskim zemljama, osobito u Francuskoj krajem 19. stoljeća, i proširila cijelim svijetom. Bio je to svojevrsni euharistijski pokret kroz koji su crkvene zajednice i organizacije organizirano produbljivale spoznaju o euharistijskoj tajni i tu vjeru javno svjedočile na svečanim skupovima zvanima euharistijski kongresi. Takvi su kongresi najprije imali mjesni značaj, ali su ubrzo poprimili biskupijski, nacionalni i međunarodni. Imali su snažan odjek i među hrvatskim katolicima. Ta se činjenica često zanemaruje i njezin značaj za povijest Crkve u Hrvata gotovo prešućuje. Stoga mi je nakana, najprije čitateljima *Glasnika blaženog Alojzija Stepinca*, a potom u po-

[7] Usp. Isto, br. 7., 8. i 9.

❖Logo 50. Međunarodnog euharistijskog kongresa koji će se održati u Dublinu od 10. do 17. lipnja 2012. nacrtao je Martin Barlow. Označuje crkveno zajedništvo. Ideja je utemeljena na knjizi Otkrivenja da će se »iz svakog naroda, rase, plemena i jezika« (Otk 7,9) skupiti zajedno kao jedno tijelo vjerom sastavljeno u osobi Isusa Krista, Jaganjca Božjega koji se za nas prinio na križu. Grafički crtež predstavlja četiri osobe koje otvorenih ruku čine krug usred kojega je napisan simbol euharistijskih kongresa utisnut u posvećeni kruh: IHS = Isus Krist Spasitelj [svih ljudi]. Crtež je nadahnut sedmim poglavljem konstitucije *Lumen gentium* koja govori »u lomljenju euharistijskoga kruha postajući stvarno dionici Gospodinova Tijela, uzdižemo se do sjedinjenja s Njime i sobom: 'jer je jedan kruh, jedno smo tijelo mi mnogi, svi koji smo dionici jednoga kruha' (1 Kor 10,17). Tako mi svi postajemo udovi onoga tijela (usp. 1 Kor 12,27) a 'pojedinci postajemo udovi jedan drugome' (Rim 12,5)«. Crtež je nadahnut i trećim poglavljem svečanoga pisma pape Ivana Pavla II. *Ecclesia de Eucharistia*: »Crkva je rođena iz pashalnog misterija. Upravo zato se euharistija koja je u pravom smislu riječi sakrament uskrsnog otajstva postavlja u središte kršćanskog života«. Raznovrsnost boja predstavlja različitost kontinenata i naroda koji vjeruju u Krista.

sebnoj knjizi, i široj javnosti predočiti povijest i značenje euharistijskih kongresa u evangelizaciji koja se baš po euharistijskim kongresima događala u Crkvi u Hrvata u teško doba snažnog prodiranja racionalizma, liberalizma, materijalizma i komunističke ideologije bezboštva u prvoj polovini 20. stoljeća.

Budući da se u Crkvi u Hrvata nije nikada održao međunarodni euharistijski kongres, a broj nacionalnih euharistijskih kongresa nije utvrđen,[8] ipak valja uočiti da su hrvatski katolici u svojim biskupijama proslavili preko stotinu biskupijskih, međubiskupijskih, pokrajinskih i župnih kongresa. Promicali su ih duhovni pastiri, biskupi i svećenici, redovnici i redovnice, vjernici laici u svojim župama i bratovštinama, zatim brojni sveučilištarci koji su euharistijsku ideju i pobožnost živjeli u Hrvatskom katoličkom pokretu i u osobnom životu.

Ovo istraživanje i bolje poznavanje uključenosti Crkve u Hrvata u euharistijsko gibanje u Europi i u svijetu događa se uz 600. obljetnicu euharistijskoga čuda u Ludbregu[9] i na zakoračaju u »Godinu vjere« koja bi, prema želji Benedikta XVI., baš u euharistijskim pobožnostima, odnosno istinskom vrjednovanju otajstva Euharistije, trebala ojačati napore za uspješnu provedbu nove evangelizacije.

Međunarodni euharistijski kongresi

Prvi međunarodni euharistijski kongres održao se u francuskom gradu Lilleu od 28. do 30. lipnja 1881. Dogodio se nakon euharistijskih hodočašća u Ars godine 1874., Avignon 1874. i 1876.[10], u Douai 17. svibnja 1875. i hodočašća u Faverney 3. rujna 1878.[11] Ta su

[8] O broju održanih nacionalnih Euharistijskih kongresa u Crkvi u Hrvata su podijeljena mišljenja. Prema literaturi može se ustvrditi da su proslavljena tri: dva u Zagrebu, godine 1922. i 1932. te u Mariji Bistrici godine 1984. No, činjenice su ipak drukčije i to ću utvrditi kroz ovo istraživanje.

[9] Svetište u čast Presvete Krvi Isusove nastalo je iz predaje da je neki svećenik slaveći Misu posumnjao da se uistinu nakon riječi pretvorbe: *Hoc est corpus meum* (»Ovo je tijelo moje«) i *Hic est Calix sanguinis mei* (»Ovo je kalež krvi moje«) kruh i vino pretvaraju u Tijelo i Krv Isusovu. Zbilo se to godine 1411. ili koju godine ranije. Tada u dijelu Mise, gdje se hostija lomi u tri dijela, a jedan dio spušta u kalež, opazi on, da je u kaležu svježa krv. Silno uzbuđen spremio je kalež s krvlju iza oltara i brzo dovršio Misu. Papa Lav X. je 4. travnja 1513. u svojoj buli potvrdio da »Svevišnji Gospodin Bog nije htio, da se tako odlično čudo i potporanj katoličke vjere protiv sumnjivaca u njoj dulje krije, pa je rečeni svećenik nalazeći se u zadnjim časovima svoga života sam tu stvar, kako se bila dogodila, javno pred svjedocima priznao i rečeni kalež s istom tekućinom (*liquor*), koja ima boju vidljive i naravne krvi, bio predao na vječno čuvanje u župnoj crkvi Presv. Trojstva gradića Ludbrega (*oppidi Ludbregh*), koja se nalazi u Zagrebačkoj biskupiji, i od onoga je vremena Višnji Gospodin u rečenoj crkvi kod istoga kaleža mnoga i velika čudesa učinio [i] iz dana u dan nije ih prestao činiti.« (usp. *Sluga Božji Alojzije Stepinac*, Glasnik postulature, br. 2.-3. (1994.), str. 48.-50.)

[10] Kad se u Avignonu 9. srpnja 1876. održavala jubilarna procesija pokornikâ, a obnavljala se svakih 25 godina, priređene su posebne svečanosti koje su imale vrhunac u euharistijskom kongresu. Tom prigodom održani su govori i izneseni prijedlozi za širenje čašćenja Presvete Euharistije. Sudionici su o tome izvijestili papu Pija IX. i za ostvarenje svojih odluka zatražili njegovu potporu.

[11] Hodočašća u Faverney bila su povezana uz euharistijsko čudo koje se dogodilo u tamošnjoj opatijskoj crkvi. U toj je crkvi Presveti Sakrament bio dan i noć izložen na klanjanje. Predaja izvješćuje da je 24. svibnja 1608. crkva ostala prazna i od plamena svijeća zapalio se oltar. Izgorjelo je sve osim po-

hodočašća pridonijela rađanju »Djela za euharistijske kongrese«.[12] Za uspostavu toga Djela značajni su napori Marie-Marthe-Baptistine Tamisier (1834.–1910.), koja je promicala hodočašća kao nadoknadu za uvrede koje je bezbožni svijet nanosio Isusu u Presvetom Sakramentu.[13] Bilo je to u i duhu hodočašćenja vjerničkog mnoštva u svetišta gdje su se dogodila euharistijska čuda. Papa Lav XIII. s odobravanjem je pratio napore i apostolat kojim je Tamisier promicala euharistijski apostolat, a snažnu potporu dali su joj brojni biskupi, svećenici i laici među kojima se ističu sv. Pierre-Julien Eymard (1811.-1868.),[14] Antoine Chevrier (1826.-1879.), Leo Dupont (1797.-1876.), i Louis Gaston Adrien de Ségur (1820.-1881.).[15]

U slavljima tih prvih euharistijskih kongresa nisu organizirano sudjelovali brojni sudionici. Nije bilo ni veličanstvenih procesija jer javno očitovanje vjere nije dopuštala francuska vlast, neprijateljski raspoložena prema Crkvi.

❖ Proslava biskupijskog euharistijskog kongresa u Supetru 14. i 15. lipnja 1930.

Pa ipak unutar crkvi-katedrala i samostana odvijala su se dnevna i noćna klanjanja, propovijedi i pričešćivanja, svečane Mise i procesije. U Lilleu (1881.) je snažno odjeknulo svjedočanstvo pjesme kojom je oko 4000 muškaraca, u crkvi sv. Mauricija, slavilo euharistijskog Kralja pjesmom »Hvali Sion Spasitelja«.

Na tim prvim kongresima nije bilo službenog Papina izaslanika. Međunarodni značaj kongresi su imali po sudjelovanju izaslanstava Euharistijskih djela iz raznih zemalja te crkvenih velikodostojnika. Tako je u proslavi 2. euharistijskoga kongresa u Avignonu (1882.) sudjelovalo 14 kardinala, 38 nadbiskupa i 72 biskupa.[16] U zemljama francuskog govornog područja, gdje je niknuo i razgranao se euharistijski pokret, politička vlast bila je protivna Katoličkoj crkvi te papa Lav XIII. nije javno pružao potporu inicijativama koje bi pojačale napetosti između državne vlasti i Crkve. No, s obzirom da je Euharistiju držao sakramentom uspostave crkvenoga jedinstva, poslao je na Međunarodni euharistijski kongres u Jeruzalemu (1893.), kojemu je u središtu slavlja bila molitva za jedinstvo kršćana, kao svog osobnog izaslanika kard. Benoît-Marie Langenieuxa, nadbiskupa Reimsa. Otada su papini izaslanici na Međunarodnim euharistijskim kongresima bili znak crkvenog jedinstva i katoliciteta.

Za vrijeme pontifikata pape Lava XIII. održano je 14 međunarodnih kongresa, i to ovim redom:

1. LILLE (Francuska) od 28. do 30. lipnja 1881.; [predsjedao] mons. Henri Monnier, tit. biskup Lydde

kaznice s hostijom. Ostala je netaknuta od plamena, u zraku. U tom položaju zadržala se 33 sata, sve dok nije uređen oltar i prostrt tjelesnik na koji se bez dodira ljudske ruke pokaznica s hostijom lagano sama spustila na oltar. Čudo je i u činjenici da pokaznica s hostijom postoji i danas, nakon više od 300 godina, a prilike kruha nimalo se ne kvare. Biskupska istraga o tom događaju opetovano je provedena u Rimu za blaženog pape Pija IX. godine 1864. i čudo je opet potvrđeno.

12 Usp. *Les Congrès Eucharistiques Internationaux*, Paris, 1914., str. 3.

13 Ideju Marie-Marthe-Baptistine Tamisier o hodočašćima u euharistijska svetišta i potrebu euharistijskih kongresa podupirali su njeni duhovni vođe svećenici bl. Antoine Chevrier, osnovatelj Providnosti u Pradu blizu Lyona i bl. Petar J. Eymard. Bl. Eymard je pomoću časopisa »Revue du Très-Saint-Sacrement«, koji je objavljivala njegova redovnička kongregacija, širio ideje o euharistijskim hodočašćima i kongresima i snažno je pridonio održavanju euharistijskog kongresa u Faverneyju (biskupija Besançon), kojemu je predsjedao mons. Pierre-Antoine Justin Paulinier, nadbiskup Besançona.

14 Julien Pierre EYMARD (La Mure/kod Grenoblea u Francuskoj, 4. veljače 1811. - La Mure, 1. kolovoza 1868.). Za svećenika je zaređen 20. srpnja 1834. Za vrijeme hodočašća u svetište Majke Božje u Fourvières, u siječnju godine 1851., Père Eymard se zavjetovao da će svoj život posvetiti čašćenju Presvetog Oltarskog Sakramenta. Po odobrenju pariškoga nadbiskupa on je godine 1856. istupio iz Marijine družbe (*Societatis Mariae*) i u Parizu 6. siječnja 1857. izložio Svetootajstvo na trajno klanjanje. Time je otpočela živjeti *Družba Presvetog Sakramenta (Congregatio SS. Sacramenti)* sa zadaćom trajnog, sveudiljnog štovanja Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Godine 1858. utemeljio je i žensku kontemplativnu Družbu službenica Presvetog Sakramenta. Bile su proročke njegove riječi: »Crkva i svijet mogu ozdraviti samo povratkom Euharistiji.« Papa Pio XI. uvrstio ga je među blaženike 12. srpnja 1924., a Ivan XXIII. proglasio svetim 9. prosinca 1962.

15 Usp. *Les Congrès Eucharistiques Internationaux*, str. 3.-28.

16 Usp. Isto, str. 34.

2. AVIGNON (Francuska) od 13. do 17. rujna 1882.; mons. François-Edouard Hasley, nadbiskup Avignona
3. LIEGE (Belgija) od 5. do 1. lipnja 1883.; mons. Alfred Duquesnay, nadb. Cambrai
4. FRIBOURG (Švicarska) od 9. do 13 rujna 1985.; mons. Mermillod, biskup Lausanne i Génève
5. TOULOUSE (Francuska) od 20. do 25. lipnja 1886.; kard. Florian-Jules-Félix Desprez, nadb. Tousousea
6. PARIZ (Francuska) od 2. do 6. srpnja 1888.; mons. Mermillod, biskup Lausanne i Génève
7. ANVERS (Belgija) od 16. do 21. kolovoza 1890.; kard. Pierre-Lambert Goossens, nadb. Malinesa
8. JERUZALEM (Sveta Zemlja) od 14. do 21. svibnja 1893.; kard. Benoît-Marie Langenieux, nadbiskup Reimsa
9. REIMS (Francuska) od 25. do 29. srpnja 1894.; kard. Benoît-Marie Langénieux, nadbiskup Reimsa
10. PARAY-LE-MONIAL (Francuska) od 20. do 24. rujna 1897.; kard. Adolphe Perraud, biskup Autuna
11. BRUXELLES (Belgija) od 13. do 17. srpnja 1898.; Victor-Joseph Doutreloux
12. LOURDES (Francuska) od 7. do 11. kolovoza 1899.; kard. Benoît-Marie Langénieux, nadbiskup Reimsa
13. ANGERS (Francuska) od 4. do 9. rujna 1901.; mons. Joseph Rumeau, biskup Angersa
14. NAMUR (Belgija) od 3. do 7. rujna 1902.; kard. Pierre-Lambert Goossens, nadb. Malinesa

Ti prvi međunarodni euharistijski kongresi bili su najčešće kongresi »Euharistijskih djela«, tj. pojedinih udruga, pokreta, bratovština, redovničkih zajednica koje su po utemeljenju ili životnom pozivu najtješnje vezane uz euharistijsko klanjanje. Svrha tih djela bila je promicanje što češćeg sakramentalnog života, osobito ispovijedi i pričesti, te klanjanje Presvetom Sakramentu kao nadoknade za uvrjede i nemar kojima ga vrijeđaju grješnici.

Buđenju i širenju euharistijskih djela pridonosile su euharistijske duhovne vježbe, neprekinuta klanjanja, dnevna i noćna, pobožnost »Svete ure« ili jednosatno klanjanje, posebno pripremljena klanjanja i česte pričesti djece, klanjanja obiteljskih, profesionalnih, staleških skupina, redovita ili česta sudjelovanja kod svete Mise te euharistijska promidžba putem knjiga, biltena, sličica itd.

Svećenici su se u ta djela uključivali po »Zajednici svećenika klanjatelja«, primjenjujući zavjetne Mise za nadoknadu uvrjeda koje se nanose Presvetom Sakramentu te osobitom pomnjom u pohađanju bolesnika, pripravi Prve pričesti i vršenju vjerske pouke djece.

Prvim kongresima su predsjedali mjesni biskupi ili predsjednici Stalnog odbora međunarodnih euharistijskih kongresa.

Iz proučene literature o međunarodnim euharistijskim kongresima i literaturi koja je u to doba izlazila na hrvatskom jeziku, u njihovoj proslavi nije zabilježeno sudjelovanje predstavnika Crkve u Hrvata. Pretpostavljam da su pojedinačno sigurno sudjelovali, ali nisu došli organizirano, kao skupine, predvođene svojim biskupima, svećenicima ili predstojnicima bratstava ili euharistijskih društava.

(nastavak slijedi)

❖Pečat i potpis Bl. Alojzija Stepinca, kardinala i zagrebačkog nadbiskupa

OBAVIJEST ČITATELJIMA *GLASNIKA*

Vjernici koji na Blaženikov zagovor budu uslišani – zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost – neka opis uslišanja i cjelovitu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 18, p. p. 949
10001 ZAGREB

U Muzeju bl. Alojzija na Kaptolu 31 možete nabaviti medalju bl. Alojzija – odlivenu u srebru ili bronci, uokvirenu staklenim okvirom – koja može biti dragi dar ili uspomena.

Cijena je 150 kn.

❖Nadbiskup Stepinac dolazi na euharistijski kongres u Varaždinu, 28. lipnja 1938.

Uz 52. obljetnicu smrti bl. Alojzija Stepinca

U petak 10. veljače 2012. navršava se 52. godina od prelaska blaženoga Alojzija Stepinca u slavu nebeskoga Oca. O tome je crkvena javnost sačuvala dragocjene podatke i svjedočanstva. Donosimo bilješke iz kronika župâ Resnik, dobrotom župnika Marijana Piskača, Donja Dubrava, susretljivošću župnika Mirka Pilaja, i franjevačkog samostana u Bjelovaru.

U spomenici župe Resnik

Dominikanac o. Rando Paršić, koga je komunistički režim tri puta zatvarao, sudio i gonio od Splita do Stare Gradište i Golog otoka,[1] kao župnik u Resniku je opisao smrt kardinala Stepinca u spomenici župe Resnik ovim riječima: »10. II. 1960. u 14 sati i 30 minuta umro je Uzoriti Kardinal - Nadbiskup zagrebački i hrvatski metropolita Dr. Alojzije Stepinac. Sva se hrvatska srca skameniše i proplakaše nad smrću Diva svetosti i mučeništva. Proći će godine, vjekovi, ali će Njegovo ime, primjer živjeti. Sretni oni, koji će živjeti iza nas, te će ga moći častiti javno na oltarima. Dok to zavidim potomcima, toliko sam gord, da sam živio u vremenu, kad je i on živio i mogao pratiti njegovu herojsku i besprimjernu borbu za kršćanske, Kristove i svih nas Hrvata - ideale. Uspomena njegova nek živi i napaja primjerom slijedeća pokoljenja. *Requiem...*«[2]

Sprovodne svečanosti

Sprovodne svečanosti u zagrebačkoj prvostolnici isti je svećenik popratio riječima: »13. II. Danas je u 10 sati položen u kriptu Katedrale Kristov borac Uzoriti Kardinal Dr. Alojzije Stepinac.

[1] Podatke o dominikancu o. Randu Paršiću i njegovom progonu u komunističkom režimu vidi u njegovoj autobiografiji *Zabranjeno sjećanje*, (prir. Frano PRCELA), Korčula, 2011.

[2] »Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!«; *Spomenica župe Resnik (1939.-...)*, u arhivu Župnog ureda u Resniku, str. 76.

❖Grob Bl. Alojzija Stepinca bio je i jest ukrašen svjetlom svijeća i ljepotom cvijeća kao znakovima pobožnosti njegovih štovatelja

Bili su ovo dani očekivanja i strepnje. Da li će vlast dozvoliti, da se pokopa u Katedrali ili će morati ostati i dalje u zatočeništvu u Krašiću. Kad je 12. II. odjeknula vijest radiom, da je dozvoljen pokop u Katedrali - sreći u tuzi nije bilo kraja. Nezaboravni je dolazak Njegova mrtva tijela 12. II. uvečer u 21 sat u Katedralu. Nitko nije znao za sat, ali su ljudi čekali i čekali. Kad je lijes po bogoslovima iznesen iz furgona - auta, ogromna masa pred Katedralom pala je na koljena i plakala. Tako i u Katedrali cijelu noć.

Kad je 13. II. u rano jutro dozvoljen mimohod - bio je to nezaboravan događaj. Da si ga vidio!!! Smireno lice. Svetac. Tko god je mogao dodirnuo se je krunicom, molitvenikom, vjenčanim prstenom njegova lica - za uspomenu i zagovor. Tih sretnika, od onih par tisuća ljudi, bilo je malo, jer bila je tolika stiska, da su se ljudi micali u valovima.

Čemu da sve opisujem? Doći će vrijeme, da ćeš to čitati potpunije u njegovom životopisu, što mi nemamo sreću. Znaš li, da su novine donijele samo na dnu novina kratku vijest od tri crte, da je umro. Ipak, ipak, nisu mu u času naše tuge nanovo bacili laž u lice, da je 'koljač, sluga okupatora, izdajica'. Šutio bi, kao što je šutio i na suđenju.

Bilo je oko 14 sati, kad su ga bogoslovi, poslije *Libera*,[3] spustili u kriptu i položili uz biskupa Alagovića, uz Eugena Kvaternika i posljednjeg Zrinskog.

Velikan duha, Neustrašivi borac, Uzorni Pastir, Svetac - umro je. Kako bismo željeli, da je s nama. Živ! Ali - čemu egoizam? Zar nije dovoljno nosio pred nama, i u ime naše, križ Nacije i Vjere? Zašto sve na njegova leđa? A mi otpočini, Mučeniče. Zagovaraj i moli za nas. Da, moli, jer si u svojoj oporuci napisao i ove riječi: 'Djeco moja, molite se za mene, kao što ću i ja za vas, dok je svijeta i vijeka.'

Bio je ovo danas dan trijumfa, a ne dan tuge i žalosti!!!«[4]

Otac Rando, taj vrijedni redovnik, mučenik za katoličku vjeru i svoj hrvatski narod, za povijest je sačuvao činjenicu da se u župi Resnik slavila misa zadušnica i da je na izvanjski način, unatoč komunističkom režimu, bilo očitovano obilježje žalosti. Zabilježio je: »16. II. Danas je u župnoj crkvi bila zadušnica za pok. Kardinala Dr. Alojzija Stepinca. Sv. Misa, govor i odrješenje. Sedam dana vila se je crna zastava na zvoniku.«[5]

S osobitom je pozornošću popratio i molitvu pape Ivana Dobroga za neustrašivog hrvatskog Kardinala. Učinio je to ovim riječima: »17. II. Sv. Otac Ivan XXIII. prisustvovao je zadušnici u crkvi sv. Petra za pok. Kardinala Dr. A. Stepinca. Nakon sv. Mise održao je govor o pokojniku. Duh Sveti je progovorio iz sv. Oca. Bio je to govor, kao neslužbeno proglašenje blaženim. (Čitaj taj govor moj nasljedniče!)«[6]

Resnički župnik svjedok je i glasa svetosti koji se očitovao na grobu pokojnoga kardinala: »29. II. Neprestano je grob dragog Kardinala prepun cvijeća, vijenaca. Najglavnije - uvijek vjernici dolaze. Kleče, mole. Već su neki događaji zagovora, uslišanja zabilježeni na službenom mjestu.«[7]

[3] Pjesma na svetopisamske riječi: »Oslobodi nas, Gospodine, od smrti vječne.«
[4] Isto, str. 77.-79.
[5] Isto, str. 79.
[6] Isto, str. 79.
[7] Isto, str. 79.

Prva obljetnica Kardinalove smrti

Na prvu godišnjicu preminuća neprežaljenog mučenika za vjeru i ljubav prema hrvatskome narodu, kardinala Alojzija Stepinca, bivši je logoraš Gologa otoka zabilježio sljedeće: »10. II. 1961. Godišnjica smrti pok. Kardinala Dr. Alojzija Stepinca. Zadušnica je bila u 19 sati uvečer. Preuzv. Dr. Franjo Šeper nadbiskup celebrirao je sv. Misu i održao odrješenje. Pjevali su bogoslovi.

Narod je ispunio ogromnu katedralu. Nakon obreda nastao je spontani mimohod oko groba. Dok je oko 5000 izvršilo mimohod trebalo je preko sat vremena. Grob je bio zasut cvijećem, a svijeća do svijeće. Sve to kao simbol ljubavi i tuga za velikim Srcem, koje je toliko ljubilo Vjeru i Hrvatsku, kao što i Hrvatska njega ne zaboravlja.

Napominjem. Danas je godina dana da njegovo tijelo počiva u Katedrali. Ni jedan jedini dan, ni jedan jedini sat, ni jednu minutu, ni jednu sekundu – nije se dogodilo da na njegovom grobu nije netko molio, bio u posjetu. A npr. za vrijeme jesenskog velesajma u Zagrebu (u rujnu 15 dana) njegov grob je pohađalo na dan do 3000 ljudi.

Grob će njegov biti slavan!«[8]

Molba za proglašenje blaženim

O. Rando bijaše i među prvim potpisnicima za otpočinjanje kanonskoga postupka da se kardinala Stepinca proglasi blaženim i svetim. Naime, ostavio nam je svijetli trag svoga rukopisa kojim je zapisao sljedeće: »28. rujna 1961. održana je godišnja korona Vugrovečkog dekanata uz prisustvo dekana i župnika u Sesvetama Petra Petrinca. Nakon pročitanih tema, prešlo se na eventualije. Najglasniji i najvažniji prijedlog bio je da se zatraži od Duhovnog Stola proces za beatifikaciju dragog pok. Kardinala. Taj prijedlog glasi:

Prečasnom
Nadbiskupskom Duhovnom Stolu – Zagreb

Niže potpisani svećenici, sakupljeni na koroni Vugrovečkog dekanata, gledajući svaki dan, s velikim veseljem u srcu, ustrajnu pobožnost i veliko štovanje svih slojeva naših vjernika prema blagoj uspomeni Njegove Eminencije dra Alojzija kardinala Stepinca, smjerno molimo Prečasni Naslov, da bi, na što

❖Bl. Alojzije Stepinac nakon četrnaestogodišnje odsutnosti mrtav se fizički vratio među svoje vjernike

veću slavu Božju i duhovnu dobrobit hrvatskog naroda i čitave svete Crkve započeo dijecezanski informativni proces za njegovu beatifikaciju.

Napominjemo, da smo mi, osobito u našim pastoralnim potrebama, osjetili njegov zagovor.

U Dugom Selu, na koroni 28. rujna 1961.

(Potpisali: Petar Petrinec, dekan i župnik Sesvete; Alojz Tkalec, ž. D. Zelina; o. Rando Paršić, ž. Resnik; Franjo Katić, ž. Cerje; Ivica Lovretić, ž. Dugo Selo; Srećko Draksler, ž. Kašina; Matej Duduković, ž. Moravče; Dragec Žnidaršić, ž. Vugrovec.)«[9]

O. Rando je živio u baštini velikoga Mučenika i Učitelja, pa je na 4. obljetnicu njegove smrti u župnoj spomenici zapisao: »10. II. 1964. Četvrta godina od smrti dragog Kardinala. Preporučih vjernicima, da mu se mole i da odlaze na [njegov] grob. Utješno je, da još uvijek odjekuje u srcima i mojih vjernika uspomena na njega. Bio sam na zadušnicama i molio ga za ovu župu. *Quousque*...«[10]

Peta obljetnica smrti

O petoj obljetnici svoje ushićenje nad žrtvom, ali i proslavljenom dušom svetoga pastira, zapisao je: »10. II. 1965. – Petogodišnica smrti nezaboravnog Kardinala Alojzija Stepinca. Još uvijek gori u srcima vjernika i Hrvata uspomena na njegovo mučeništvo i na ispijenu čašu bola. Zato je i živ.

[8] Isto, str. 85-86.

[9] Isto, str. 99.

[10] Dokle god...; isto, str. 133.

❖Dominikanac Rando Paršić sa župljanima u Resniku

Svjedočanstva o glasu svetosti i mučeništva zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca nisu zabilježena samo u Zagrebu i njegovoj najbližoj okolici. Zabilježili su je brojni župnici i redovnički kroničari, pa i novinari kojima je smetalo okupljanje naroda u zagrebačkoj prvostolnici oko groba radi kojega je, nakon što su u nj položene ispaćene kosti bl. Alojzija Stepinca, i hrvatska zemlja postala teža.

Prisustvovao sam zadušnici u Katedrali u 19 sati koju je odslužio pomoćni biskup Franjo Kuharić. Ističem, da je poklonika mnogo više nego lani. Skoro ispunjena crkva.

Sveti i dragi naš Lojzek, čuvaj nam Vjeru i Dom.«[11]

Donja Dubrava: *Anima candida* – Sveta duša

Svjedočanstva o glasu svetosti i mučeništva zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca nisu zabilježena samo u Zagrebu i njegovoj najbližoj okolici. Zabilježili su je brojni župnici i redovnički kroničari, pa i novinari kojima je smetalo okupljanje naroda u zagrebačkoj prvostolnici oko groba zbog kojega je, nakon što su u nj položene ispaćene kosti bl. Alojzija Stepinca, i hrvatska zemlja postala teža. Župnik Ivan Knez u Donjoj Dubravi tu je smrt popratio sljedećim riječima:

»Bolno je odjeknula vijest: 10. II. 1960. Zatisnuo je trudne oči mučenik vjere i borac za čast i slobodno ispovijedanje vjernosti, naš hrvatski kardinal - nadbiskup Dr. Alojzije Stepinac. Iako se je vlast protivila, da bude svečano sahranjen u svojoj katedrali u Zagrebu - te je izgledalo, da bude počivao u Krašiću, Božja volja je pobijedila: u subotu 13./II. bio je - ne da se opisati njegova smrtna slava - sahranjen u stolnici. Cio svijet žaluje i tuguje te velića veliki duh nezaboravnog vođe Hrvata. Cinilo se više, da se već njemu sada mole za njegov zagovor i zaštitu pred Bogom. Raduj se u Gospodinu - *anima candida*![12]

Tijekom četiri mjeseca čulo se kakav velikan duha bio je naš besmrtni Kardinal.« [13]

Spomenica franjevačkog samostana u Bjelovaru

Smrt blaženog Kardinala zabilježio je i kroničar franjevačkog samostana u Bjelovaru. On je uz datum 10. veljače 1960. u samostansku spomenicu upisao sljedeće svjedočanstvo:

»10.2.1960. Umro naš Kardinal u svom zatočeništvu u Krašiću. Sveto je završio svoj zemaljski život, on koji ga je i živio sveto. Bio je natpastir, duhovnik našeg naroda, bio je veliki crkveni dostojanstvenik, a bio je i ponizni sljedbenik sv. Našeg oca Franje u trećem Redu. Ima naš franjevački Red u njemu jednog sveteca više, a mi svi katolici današnjih dana jedan uzor pravog Božjeg života na zemlji.«[14]

Neka 52. obljetnica Blaženikova prijelaza u vječnost u svima nama pobudi sveti ponos što smo njegovim svjedočanstvom i njegovom žrtvom sačuvali vjeru, kršćanski ponos i hrvatsko ime.

[11] Isto, str. 155.

[12] Čista, sveta dušo!

[13] Bilješka vlč. Ivana Kneza, župnika u Donjoj Dubravi, *Liber Memorabilium parochiis Inferioris Dubravensis* od 1790. do 2007. u Župnom uredu Donja Dubrava, nenumerirano.

[14] *Spomenica franjevačkog samostana u Bjelovaru.*

❖Crveni cvijet i poljubac znak su počasti žrtvi sestara koje su čuvajući dar čistoga srca Isusu, ostale vjerne svome kralju i spasitelju pred razularenim četnicima

❖Susestra iz Družbe Kćeri Božje ljubavi u rijeku Drinu polaže cvijeće za ubijene susestre, u Goraždu 25. rujna 2011.

Drinske mučenice - blaženice

Angelo kardinal Amato, pročelnik Zbora za proglašenje svetih, u svojstvu izaslanika pape Benedikta XVI. proglasio je u subotu 24. rujna 2011., u sarajevskoj Olimpijskoj dvorani Zetra, pet sestara Družbe kćeri Božje ljubavi, »Drinske mučenice«, proglasio blaženicama. Beatifikaciji je nazočilo gotovo 20.000 vjernika iz Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Slovenije, Austrije, Mađarske i drugih europskih zemalja te zemalja u kojima družba djeluje.

Kardinal Amato je u propovijedi istaknuo da je mučeništvo ovih pet redovnica »tragična ali slavna stranica Crkve Katoličke u plemenitom narodu Bosne i Hercegovine.« »Njihova pobjeda ima značenje mučenika prvih stoljeća, kad su poganski idoli zahtijevali nevine žrtve za nastavak njihovog prolaznog i nesigurnog postojanja. Tragedija njihovog ubojstva se dogodila za vrijeme nasilnog civilnog rata 1941. -1945. godine«, rekao je kardinal te podsjetio kako su ubojice, oslijepljeni protukatoličkom mržnjom i beskonačnim egoizmom, počinili pokolj grupe nemoćnih ali neukrotivih žena. »Sestre, budući se nisu htjele podvrgnuti neurednoj volji ratnika, pokušale su pobjeći kako bi obranile dostojanstvo svoga posvećenja«, kazao je kardinal i dodao da povijest Drinskih mučenica može izgledati kao primjer ljudi poniznih, koji ostaju i uvijek podliježu, pobijeđeni i poraženi. Ali u stvarnosti, to je pet redovnica koje su svojom čvrstom i blagom ustrajnošću pobjednice zla i njegove zatorne snage, istaknuo je kardinal Amato.

❖Kardinal Angelo Amato čita dekret kojim papa Benedikt XVI. dopušta uvrštenje Drinskih mučenica u kalendar Katoličke crkve i njihovo liturgijsko slavlje

Euharistijsko slavlje uveličao je zbor od 1.200 članova, a sačinjavalo ga je više župnih zborova iz BiH i Hrvatske.

Odsada će se liturgijski spomendan Drinskih mučenica slaviti 15. prosinca u godini, na dan njihova rođenja za nebo, na mjestima i na način kako je to određeno kanonskim propisima.

Nagrada »Ljubica Štefan«

Za Stepinčevo godine 2010. promicatelj postupka za proglašenja svetim blaženog Alojzija Stepinca dr. Juraj Batelja objavio je troknjižje pod naslovom: »Blaženi Alojzije Stepinac – svjedok Evanđelja ljubavi«. Vrijednost te knjige uočili su brojni znanstvenici, a »Hrvatska kulturna zaklada« i tjednik za kulturu »Hrvatsko slovo« dodijelili su autoru knjige i samoj knjizi nagradu »Ljubica Štefan« za godinu 2010.

❖Plaketa Ljubica Štefan

Dodjelu nagrade je u dvorani Hrvatske kulturne zaklade i *Hrvatskog slova* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, 6. svibnja 2011., u ime ocjenjivačke Komisije obrazložio dr. sc. Milan Kruhek:

Obrazloženje:

Nagrada »Ljubica Štefan«, koju su ustanovile »Hrvatska kulturna zaklada« i tjednik za kulturu »Hrvatsko slovo«, zaista popunjava jednu od najvažnijih praznina u kulturnoj areni javnih priznanja ili nagrada koju zaslužuju djela s posebnim naglaskom na kvaliteti povijesne istinoljubivosti, istražene, ispisane i osvjedočene istine usprkos svim protivnostima i okolnostima vremena i onih koji su je nasiljem i lažima htjeli pretvoriti u krivicu i osudu. Ova knjiga ispravlja tu veliku komunističku laž, koja je nasiljem nad istinom činjenica htjela zablatiti svijetli lik jedne od najistinitijih ličnosti hrvatske novije povijesti. Zato ovo veliko djelo, posve sigurno, ispunjava i najstrože kriterije natječajnih propozicija za dodjelu nagrade »Ljubica Štefan«.

Sadržaj djela:

Tri knjige, koje u zbroju od 1890 stranica donose: Životopis Bl. Alojzija Stepinca, u prvoj knjizi, te dokumente od br. 1 do 691 u drugoj i trećoj knjizi, jedinstveno su povijesno djelo hrvatske historiografije. Vremenski raspon životopisa i povijesne građe koja o njemu svjedoči obuhvaća razdoblje od 1933. do 1998. godine. Djelo je nastajalo tijekom godina istraživanja života i djela Bl. A. Stepinca. Ostvareno je prema vrlo strogim kriterijima povijesne verifikacije i istinoljubivosti koji su bili i temeljem propozicija Postulature, da bi jedna povijesna osoba u Rimokatoličkoj crkvi mogla biti proglašena blaženom, te tim proglašenjem postala uzorom ljudske savršenosti i vrijednosti. Knjiga je ilustrirana nekim posebno značajnim slikovnim dokumentima na 60 stranica svojega sadržaja.

U prvoj knjizi, autor, dr. J. Batelja povijesnom metodologijom neposredne argumentacije izvora prvoga reda ispisuje životni put Bl. A. Stepinca. Znakovito je da nakon uobičajenih podnaslova uvodnog dijela knjige: *Pozdravno slovo kardinala J. Bozanića,* kratkog osvrta na povijesne izvore i literaturu, te Uvodne misli… koje su vodile autora u njegovom radu, ne slijedi uobičajeni »curriculum vitae«, već prvo poglavlje: »Karitas je prepoznatljivost Crkve«. Tu je karitativno djelovanje definirano kao djelo Ljubavi koje je cijeli život izvršavao i Bl. A. Stepinac. Očito je zato i podnaslov ovog djela: »Svjedok Evanđelja ljubavi«, a opravdavaju ga i sljedeća poglavlja I. knjige: »Rast u ljubavi prema bližnjemu i Svjedok ljubavi u Zagrebačkoj nadbiskupiji.« Tek nakon te, svojevrsne evanđeoske definicije Stepinčeva života, četvrtim poglavljem počinje životopis javnoga, biskupskoga djelova-

❖U kolovozu godine 1938. dr. Vinek je operirao nadbiskupa Stepinca. Došavši na kontrolu, zajedno s liječnikom i njegovim pomoćnikom prošetao je vinogradom Jage - Agate Murtić, tetke č. s. Stratonike, milosrdnice rođene u Velikoj Pupelici, župa Šandrovac.

Stepinac kao mladi svećenik ulazi u svoj svećenički život karitativnim djelovanjem. On postaje »svećenik milostiva srca prema siromasima, prijatelj sirotinje zagrebačkih predgrađa, utemeljitelj Karitasa zagrebačke nadbiskupije, utemeljitelj časopisa za pomoć siromasima«.

nja A. Stepinca; njegov životopis kroz njegova djela. I opet originalnost ove knjige. U tom poglavlju sabran je cijeli životni put Bl. A. Stepinca, skoro cijeli sadržaj prve knjige, od 85. do 448. stranice. Što je tu sve obrađeno?

O »Karitasu« kao djelu ljubavi autor iznosi »suvremeni pogled«, tj. Stepinčevo shvaćanje i djelovanje u duhu kršćanske solidarnosti i pomoći svima, bez ikakvih ograda ili izdvajanja. Tumači Stepinčevo shvaćanje i prihvaćanje, da je djelovanje za drugoga iz ljubavi, bitna zadaća Crkve, da je karitativni rad shvaćen kao djelo kršćanske ljubavi »Svjetlo u tami« ovoga svijeta.

Stepinčev rast u ljubavi počinje već u krugu njegove obitelji. Tu počinje ispisivanje njegovoga životnoga puta od obiteljske kuće u Krašiću do bojišnice u Prvom svjetskom ratu. Slijedi veliki preokret koji ga odvodi na studij teologije u Rim, u kolegij Germanicum-Hungaricum, a potom njegov povratak u Hrvatsku, u kojoj se u političkoj zajednici Kraljevine Jugoslavije događaju neprihvatljivi događaji za hrvatski narod.

Stepinac kao mladi svećenik ulazi u svoj svećenički život kroz karitativno djelovanje. On postaje »svećenik milostiva srca prema siromasima, prijatelj sirotinje zagrebačkih predgrađa, utemeljitelj Karitasa zagrebačke nadbiskupije, utemeljitelj časopisa za pomoć siromasima«.

Jednako i u poglavlju 3. *Nadbiskup koadjutor* njegov svećenički život počinje brigom za siromašne, za svećenike njegove biskupije. Sada njegov evanđeoski rad iz ljubavi prema bližnjima dobiva i neke više, institucionalne forme. On kao pomoćni biskup stavlja karitativan rad na visoko mjesto svojih dužnosti, traži mogućnosti da taj rad usmjeri i pomaže i preko postojećih državnih ustanova. Bl. A. Stepinac vođen tom ljubavi osniva mnoge nove župne zajednice, otvara novo poglavlje djelovanja hrvatske Katoličke akcije. Posebno skrbi za bolesne, djecu, obične ljude iz naroda i dnevnoga rada i u svemu naglašava veliku zadaću kršćanske obitelji, kao prve zajednice u kojoj bi djelotvorna kršćanska ljubav trebala biti zajednica međusobne pomoći i suradnje s bližnjima.

U pogl. 4. počinje istraživanje životnoga djela A. Stepinca u službi zagrebačkoga nadbiskupa, najmlađega nadbiskupa u dugoj povijesti Zagrebačke crkve. Bilo je to vrijeme u kojem se pripremaju strašni događaji skorašnjega Drugoga svjetskog rata, od 1937. do 1941. godine. U podnaslovima toga poglavlja, autor najprije prikazuje djelotvoran rad A. Stepinca na svim područjima njegova i do tada već zreloga kršćanskoga i svećeničkoga uvjerenja. Tu autor osvjetljava Stepinčevo djelovanje kroz ove podnaslove: »U vihoru bezbožnih ideologija, Apostol ljubavi u skrbi za kler, Karitas je kršćanska prepoznatljivost, Ljubav prema obitelji, Inkulturacija Evanđelja ljubavi, Socijalni rad, Pomoćnik ugroženima, zauzet za bolesnu i nezbrinutu djecu, Pomoć svim prognanima pred naletom rasne ideologije, Pomoć Komiteta židovskim prognanicima«. U svemu je naglašeno i prepoznatljivo njegovo djelo ljubavi prema svima.

U četvrtom je poglavlju posebno prikazano djelovanje A. Stepinca tijekom teških go-

❖Kapelica Blaženog Alojzija Stepinca u Tordincima

dina Drugoga svjetskog rata. Tu je, uz trajno čovjekoljublje, istaknuto Stepinčevo domoljublje: »Evanđeoski rodoljub, Obrana naroda pred talijanskim okupatorom, Intervencije kod njemačkih generala, čuvar i branitelj Međimurja, Pomoćnik zatočenih u logorima... Svaki čovjek ima neotuđiva prava, Novi svijet nastat će iz obraćenoga srca«, pa jednako podnaslovi: »Neustrašiv u obrani ljudskih prava, Djelatna ljubav temelj je boljega svijeta, 'Pojačana djelatnost Karitasa' u 1943. godini, Svjedočanstvo kršćanske ljubavi u 1944. godini.« U tim su ratnim godinama na posebno dokumentaran i povijesno objektivan način prikazani problemi tzv. vjerskih prijelaza, Stepinčevi prosvjedi protiv progona srpskog naroda, njegova zauzetost za spašavanje pravoslavnih episkopa i svećenika, njegova javna osuda protužidovskih zakona, njegova pomoć u spašavanju ugroženih i zatočenih Židova, napose židovske djece. Tu je prikazan i problem prognanih Slovenaca i Poljaka, gdje se Stepinac pojavljuje kao njihov »Gostoprimac«, posebno kao skrbnik za slovenske svećenike i poljsku djecu.

Poseban dio prve knjige, životopisa A. Stepinca, prikazuje njegovo djelovanje neposredno poslije završetka rata, a prije njegova suđenja od komunističkih vlasti. Tu se Stepinac našao pred otvorenim izazovima komunističke ideologije i progona, jer je i tada Stepinac branio nevine i lažno optužene. Dizao je glas protiv smaknuća za nedokazane »ratne zločine«.

Dakako da je posebna pozornost i sva povjesničarska akribija posvećena samom optužbenom procesu protiv Stepinca, njegovu uhićenju i istražnim postupcima, jugoslavenskoj »diplomaciji« i pokušajima komunističkih vlasti, da što prije i radikalnije riješe problem Stepinca.

Nakon sedam obavljenih istražnih postupaka s »nakanom eliminacije«, i neuspješnih pokušaja najviših nositelja novoga političkoga režima, pa i samoga Tita, da Katoličku crkvu stavi pod nadzor i diktaturu komunističke vlasti, opisano je djelovanje A. Stepinca prije njegovoga konačnoga hapšenja i otvaranja sudskoga procesa. Stepinac nije bio ni zastrašen niti pokoleban. Predlagao je da se spor s Katoličkom crkvom u Hrvatskoj riješi neposrednim razgovorima između države i Svete Stolice, tražio je da se isprave počinjene nepravde i oslobode nedužno zatvoreni. Zahtijevao je pravo Crkve na javno djelovanje među vjernicima, pravo na sakramente bolesnima i zatvorenicima, dakako i potpunu slobodu djelovanja Crkve na polju kršćanskog »Karitasa« prema svima koji su pomoći i zaštite bili potrebni. Za komunističke vlasti takvo je ponašanje Stepinca bilo posve neprihvatljivo, dapače nakon saziva biskupske konferencije od 17. do 22. rujna 1945. i otvorenoga pastirskoga pisma te prikaza općeg stanja Crkve, imperativ Komunističke partije postao je državni zahtjev: nadbiskupa hitno uhititi, brzo ga osuditi i zauvijek ga ukloniti iz crkvenog i javnog života Hrvatske.

Optužnica protiv Stepinca, a s njim i još osamnaestorice, da bi cijeli proces dobio privid veće opravdanosti, obrađena je na stranicama od 392. do 431. Istražni postupci, optužbe i sprečavanje istinske obrane, sudske rasprave, tužitelji, branitelji i svjedoci, sve do riječi vlastite Stepinčeve obrane i presude izrečene 11. listopada 1946. godine, s osudom »na 16 godina prisilnoga rada i pet godina gubitka građanskih i političkih prava«, prikazano je kroz izvornu povijesnu, autentičnu pisanu građu i potvrđena svjedočanstva. Stepinac je 19. listopada 1946. odveden u lepoglavski zatvor. Kroz nekoliko kraćih poglavlja knjiga prati Stepinčeve zatvorske dane, njegov premještaj u Krašić, njegovo imenovanje kardinalom, na kraju bolest i njegovu smrt. Stepinac je preminuo 10. veljače 1960. godine. O svojem je životu sam svjedočio: »...izjavljujem pred Bogom, narodom... da sam potpuno nevin, a povijest će pravo ocijeniti sav moj rad.«

Životopis koji je ispisao autor J. Batelja potkrijepljen je s 1380 znanstveno provjerenih činjenica, u tekstu navedenih kao bilješke izvornih povijesnih dokumenata i svjedočanstava. Knjiga na kraju donosi kazalo dokumenata (691!) vrlo bitnih, ne samo za životni put i djelo Stepinca, već i cjelokupne hrvatske povijesti Stepinčevog vremena.

U drugoj i trećoj knjizi objavljena je povijesna građa od br. 1. do 399. (Dokumenti I) iz vremena od 1933. do 1943., te od br. 400-691, nastala u vremenu od 1944. do 1998. Svezak II. ima zajedno s kazalom 651 stranicu, a sv. III. 643 stranice. Dio te građe već je bio poznat, a veliki je dio sada prvi put objavljen. Po sadržaju su to razni dokumenti crkvene provenijencije, isprave državnih i međunarodnih institucija, medijski članci, govori i propovijedi A. Stepinca, njegove okružnice i pisma. Tu se posebno ističu svjedočanstva javne zahvale Srba i Židova. Objavljeni dokumenti i svjedočanstva, u drugom i trećem svesku ovog jedinstvenog povijesnog troknjižja dio su ogromne povijesne građe, od približno 45000 stranica, koja je prikupljena u tijeku postupka za kanonizaciju A. Stepinca; da bude proglašen blaženim i u konačnici svetim.

Osim uobičajenog postupka povijesnog istraživanja izvornosti i kritičkog ispitivanja autentičnosti i vjerodostojnosti svih objavljenih dokumenata, autor se na poseban način posvetio istraživanju raznih okolnosti u kojima su pojedini dokumenti nastajali. Tako su i sami izvori dobili svoje kritičke opaske i bilješke, koje potkrjepljuju njihovu povijesnu vrijednost.

U mnoštvu te povijesne građe, neki su izvornici pisani stranim jezicima: na njemačkom, engleskom, francuskom, slovenskom, srpskom i talijanskom jeziku. Takvi su dokumenti doneseni u svojem izvorniku i u hrvatskom prijevodu, a ti su prijevodi provideni potrebnim napomenama.

Djelo J. Batelje *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – Svjedok Evanđelja ljubavi*, po svojem je opsegu i sadržaju jedinstveno djelo hrvatske historiografije uopće. To je djelo jednako značajno za poznavanje životnoga djela A. Stepinca, kao i za prosudbu povijesnoga vremena u kojem je Stepinac živio i djelovao. Pisanju toga historiografskog troknjižja prethodile su godine sustavnog istraživanja izvorne povijesne građe i bilježenje svih autentičnih svjedočanstava o životu i djelu A. Stepinca. J. Batelja je istražio postojeće izvore u 135 javnih i privatnih, crkvenih i svjetovnih pismohrana. Istražio je i izvornim svjedočanstvima potkrijepio opće povijesne, političke i društvene činjenice kao i sve bitne »sitnice« i detalje Stepinčeva osobnog življenja. Osvijetlio je Stepinčev lik crkvenog službenika u službi za najmanje, najpotrebnije i najugroženije, u teškim vremenima Drugoga svjetskog rata i poraća. Svako poglavlje Stepinčeva životnog puta i djela autor je osvijetlio i potkrijepio provjerenim činjenicama i svjetlom izvornoga svjedočenja. Zbog toga je to djelo u prvom redu izvorno znanstveno djelo, napisano po strogim kriterijima povijesne znanosti. Zato je to djelo po sebi uvjerljivo, i povijest Stepinčeva života zajedno s pridodanim dokumentima predstavlja jedinstvenu dokumentarnu cjelinu. To je djelo konačna sinteza mnogih već prije ispisanih stranica o Bl. A. Stepincu. Njegova neprijeporna stručna i znanstvena vrijednost donosi i trajno svjedočanstvo višeg moralnog reda, da živjeti i svjedočiti Evanđelje ljubavi znači živjeti istinu i istinski živjeti, trajno posvećeno, pred Bogom i ljudima, usprkos svim ljudskim sudovima i osudama. Kao što ovo djelo do sada na najpotpuniji način govori o istinskom ljudskom liku A. Stepinca, tako i A. Stepinac kroz ta svjedočanstva postaje istinska narodna povijest Hrvata u njegovom povijesnom vremenu. U tom je svjetlu ovo jedinstveno djelo ispravilo do sada zamućenu povijesnu istinu o A. Stepincu kao čovjeku pravednom i svetom, ali i istinu o Katoličkoj crkvi i hrvatskom narodu koji je zajedno sa Stepincem bio na optuženičkoj klupi komunističkoga političkoga režima i njegove bezbožničke ideologije.

Zbog kvaliteta neprijeporne i trajne povijesne i humanističke vrijednosti, smatram ovo djelo apsolutno vrijednim predložiti za dodjelu Nagrade »Ljubica Štefan« za 2010. godinu.

Dr. Milan Kruhek

Deseta obljetnica smrti kardinala Franje Kuharića

U nedjelju 11. ožujka 2012. navršava se deset godina od smrti kardinala Franje Kuharića. Misa zadušnica za kardinala Franju Kuharića slavit će se u zagrebačkoj katedrali toga dana, 11. ožujka 2012. u 18 sati.

❖Zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić bijaše navjestitelj istine i pravde kao temelja ljudskoga društva. U svojim nastupima branio je istinu i o bl. Alojziju Stepincu.

Misli o ljudskom postojanju kardinala Franje Kuharića

U Korizmenoj okružnici koju je 4. veljače 1996. pod naslovom *Pa što je čovjek da ga se spominješ (Ps 8,5)* nadbiskup zagrebački i kardinal Franjo Kuharić uputio svećenicima i vjernicima svoje Zagrebačke nadbiskupije, a to je bila poruka svim ljudima dobre volje, iznio je kršćanski stav o postanku ljudskoga života i njegovu vrjednovanju. Prisjetimo se tog nauka i njegova kršćanskog svjedočanstva.

Moramo uočiti činjenicu da je suvremena civilizacija umnogome suprotna onome što Crkva vjeruje i uči o čovjeku. U tome leži uzrok dubokog nesporazuma između Crkve i suvremenog mentaliteta. Taj nesporazum dolazi do napetosti i gotovo do tragičnog razlaza Crkve i suvremenog svijeta kad se radi o pojmu ljudske naravi, o moralnim načelima života, o konačnom smislu i pozivu čovjeka.

Moderna mišljenja, široko i duboko prisutna u mentalitetu suvremenog svijeta, odbacuju svaki vertikalni odnos čovjeka s transcendencijom – s Bogom; čovjeka proglašuju apsolutnom normom dobra i zla; svode ga samo na tjelesnost i zatvaraju njegovo postojanje samo u vremenitost. Ta se mišljenja nameću kao konačna istina. Ne domišljaju krajnje posljedice takvih tvrdnji za život samog čovjeka, za obitelj, za cijelu ljudsku zajednicu (...).

U središtu našeg razmišljanja je čovjek i svi njegovi odnosi: prema Bogu, prema samom sebi, prema drugim osobama itd. Stalno se govori o dostojanstvu čovjeka. Nema tog čovjeka koji ne bi htio da ga se poštuje i da se s njime postupa dostojno! Kakva su strašna poniženja doživjeli milijuni ljudskih osoba samo u ovom stoljeću! Žrtve su nebrojene: ubijanja u logorima, u plinskim komorama; u ratnim sukobima koje započinju često nepravedni ciljevi; mučenja u zatvorima; montirani sudski procesi. Sve su to zločini protiv čovjeka, nitko ih ne može opravdati. Čovjek je žrtva čovjekove zloće. U svim takvim postupcima zgaženo je ljudsko dostojanstvo. Izbrisana su ljudska prava. Jakima protiv slabih sve je dopušteno!

Ako je čovjek najviša vrijednost, često slušamo tu tvrdnju i u političkim govorima, po-

stavlja se pitanje: Tko daje čovjeku to dostojanstvo, odakle ta vrijednost, tko upisuje u njegovu narav zakon o neotuđivim pravima? Tko? Kada?

To čovjek prima od svoga Stvoritelja u času stvaranja! On je već začet s dostojanstvom i s neotuđivim pravom na život. On od prvog trenutka svoga postanka, svoga začeća u krilu žene već je po Božjem mandatu nosilac prava; obvezuje na poštovanje, na zaštitu. To nije ameba, to nije priraslica u tijelu žene; to ljudsko biće ne može biti predmet bilo kakvih znatiželjnih i samovoljnih eksperimenata.

Prostor njegova stvaranja nije epruveta. Posvećeno mjesto njegova početka je krilo žene-majke! Ono je plod sjedinjenja muža i žene u ljubavi, ali tu je prisutan i sveti Bog koji svakom pojedinom čovjeku u času začeća stvara besmrtnu dušu koja oživljuje tijelo. Po duši ljudsko biće dobiva svoju neponovljivu, vlastitu osobnost. Zato postaje i subjekt prava. U njemu je pravo roditi se neopozivo. Dogodila se tajna čovjekova postanka i taj događaj obvezuje na poštovanje. Ljudski zakon ne smije brisati Božji zakon (...).

Ljudi dobre volje žele biti pošteni i raditi savjesno. A što kazati kršćanima, vjernicima koji se priznaju učenicima Isusa Krista? Što se od nas vjernika Kristovih očekuje? Što ljudi imaju pravo zahtijevati? Naša je vjernička, kršćanska dužnost biti najbolji primjer u svim zvanjima. Samo tako kršćani mogu potvrditi svoje kršćansko dostojanstvo. To je Isusova zapovijed: »Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad koji leži na gori. Niti se užiže svjetiljka da se stavi pod sud, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima« (Mt 5,14-16).

Bezboštvo i materijalizam stvaraju mentalitet bezobzirnog samoljublja, otupljuju ili čak umrtvljuju savjest i tako šire prostor kriminalitetu, korupciji, podmitljivosti; takav je mentalitet protivan pravu i pravednosti. Kršćanin sigurno nije rado gledan niti dobro primljen u takvoj sredini; imamo iskustvo iz nedavne prošlosti kad su čestiti vjernici bili nepodobni zbog ideoloških razloga.

Sada u demokraciji kršćani bi trebali biti sol zemlje (usp. Mt 5,13) i prisutnost nepodmitljivog poštenja i nepopustljive zauzetosti za pravdu, za poštivanje ljudskih prava, za časno vršenje dužnosti u svim zvanjima. Kršćani su u svijetu svojim kršćanskim pozivom i poslanjem kvasac dobra i prisutnost kraljevstva Božjega. Kršćanin nije samo kršćanin u crkvi, kod oltara; on je svjedok Božjeg svijeta svuda, u svako vrijeme, u svakoj civilizaciji. To je njegov apostolat. Mora biti zaista prepoznatljiv kao čovjek zasluženog poštovanja, povjerenja i dostojanstva.

❖ Prigodom obdukcije mrtvoga tijela kardinala Alojzija Stepinca nije izvršeno balzamiranje kako je nadbiskup Šeper zatražio i državna vlast obećala izvršiti. Nažalost, tom prilikom su u vene mrtvoga Kardinala uštrcane znatne količine tekućine koja je proizvela, ne konzervacijske, nego destrukcijske posmrtne procese u mrtvom Kardinalovu tijelu. Zašto je to učinjeno? S nakanom da se prikrije pravi uzrok njegove prerane smrti ili iz mržnje da se uništi svaki spomen na nj. Prema uputi dr. Vladimira Bakarića: »Pokopat ga da mu se za grob ne zna.« Nakon što je 22. i 23. lipnja 1993. izvršena provjera zemnih ostataka sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca, zagrebački je nadbiskup kardinal Franjo Kuharić njegove relikvije zapečatio u kristalnom lijesu koji je položen u novi relikvijar iza glavnog oltara zagrebačke prvostolnice.

Trodnevnica

U utorak, 7. veljače 2012. započinje velika Trodnevnica uoči blagdana blaženoga Alojzija Stepinca. Svake večeri u 17.30 sati bit će u Zagrebačkoj prvostolnici molitvena priprema za euharistijsko slavlje koje će predvoditi pomoćni biskupi zagrebački.
Na sam blagdan, Stepinčevo, 10. veljače 2012., u prvostolnici će sv. Mise biti po nedjeljnom rasporedu, a svečano misno slavlje u 19 sati predvodit će zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Upoznajmo duh i veličinu Bl. Alojzija Stepinca

U trodnevnici za Stepinčevo 2012., u srijedu, 8. veljače 2012., na Misi u 18 sati pjevat će Mješoviti katedralni zbor sv. Dujma iz Splita pod ravnanjem maestra Šime Marovića. Isti zbor, upotpunjen recitatorima, pjevat će i u Pastoralnom institutu u 19,30 sati na predstavljanju triju novih knjiga koje su svjedočanstvo Stepinčeva izabrana duha:

1. Bl. Alojzije STEPINAC, *Propovijedi, govori, poruke (1941.-1946.)*
2. Bl. Alojzije STEPINAC, *Propovijedi na temu: »Veliča duša moja Gospodina« (Lk 1,46-55)*
3. Juraj BATELJA, *Kardinal Alojzije Stepinac – uzor svećenik*. Priručnik za državno natjecanje iz vjeronauka osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj za šk. god. 2009./2010.

Razmišljanje uz homilije nadbiskupa Alojzija Stepinca o Gospinu *Magnificatu*

O, Majko, blagoslovi...

Blažena Djevica Marija, tiha Nazarećanka, samo je nekoliko puta na biblijskoj pozornici nastupila i progovorila pokoju riječ: u Nazaretu s Anđelom prigodom Utjelovljenja, u Ain Karimu u susretu s Elizabetom, u Betlehemu ni riječi, u Jeruzalemu prigodom nalaska maloga 12-godišnjeg Isusa, na svadbi u Kani Galilejskoj s Isusom, pod Križem na Kalvariji bez riječi. Ali i tih nekoliko teološki najuzvišenijih i bogoduho inspiriranih riječi toliko je bitno da su ušle u naše svakodnevne molitve »Anđeo Gospodnji« i kao himan »Veliča« u časoslovu. Katolička Crkva te Gospine riječi ne samo da čuva u svom srcu, nego ih raznovrsno iznosi kao svoju molitvu, prebire ih zrncima krunice, o njima teološki razmišlja, pučki propovijeda, čudesno otkriva nove slojeve Božjega smisla. Marija je zbog svoga materinskog odnosa prema Isusu, koji je ujedno vječni Sin Oca nebeskoga, od početka kršćanstva čašćena posebnim štovanjem. Ako su svi sveci s apostolima na čelu u jednome redu, jedan iza drugoga, a sv. Josipu pripada prvočašćenje ili protodulija, Gospi dugujemo hiperduliju, nadčašćenje, kat više iznad svih – po Božjoj rasporedbi. I nema crkvenoga sveca, teologa, učitelja koji nije imao sinovski odnos prema Gospi izražavajući ono što nosi kao refleksiju u glavi i respekt u srcu.

Nadbiskup Stepinac, uzoran štovatelj Majke Božje, s francuskoga je preveo Gospinu *Krunicu*, 1943., Zagreb, 2002. Krunicu je molio svaki dan kao najprimjereniju molitvu. U čast Gospi otvarao je i posvećivao crkve u velikoj Nadbiskupiji. Radi njezine časti svake je godine predvodio zagrebačko hodočašće u M. Bistricu dok je bio slobodan. Pobožnost prema Majci Božjoj bila mu je na prvom mjestu nakon klanjanja euharistijskom Isusu i molitve Duhu Svetomu. O njoj je često propovijedao. Vidimo to iz objavljenih knjiga i njegovih propovijedi koje su priredili J. Batelja, E. Beluhan i C. Tomić. *Najljepše o Mariji*, Zagreb, 1990., *Propovijedi, govori, poruke*, I. svezak 1934.-1940., Zagreb, 2000., II. svezak 1941.–1946., Zagreb, 1996.; *Propovijedi o lurdskim ukazanjima*, Zagreb, 2007.

Ovdje su priređene Nadbiskupove homilije o Marijinoj velepjesmi *Veliča duša moja Gospodina* (Lk 1,46-55): jedanaest Marijinih rečenica, jedanaest propovijedi. Nije ih improvizirano izgovorio kao da »mlati vjetar« (1 Kor 9,26), nego je svoje propovijedi marljivo spremao, brižljivo pisao i pažljivo izgovarao. I tako nam ih u bašinu ostavio. Kako dragocjeno gradivo za prosuđivanje vjere i ljubavi propovjednikove!

Stepinčeve su propovijedi općenito klasična stila, pa i ove marijanske. Najprije iznese tezu, Marijinu rečenicu. Zatim nekim primjerom kao nekom poveznicom privuče pozornost slušatelja. Nekada je taj događaj iz crkvene ili profane povijesti, nekada iz grčkoga ili rimskoga klasičnog doba, a najsigurniji je na svetopisamskom terenu. I najuvjerljiviji. Uostalom i govori vjernicima koji bez pogovora prihvaćaju Božju riječ iz Svetoga Pisma.

Nakon što takvim primjerom uvede nazočnika u glavnu Marijinu misao ili rečenicu, dade se na njezino osvjetljavanje, u tri ili četiri točke, raznim biblijskim likovima koji mu padaju na pamet a posve su mu familijarni. Izvlači pouke iz pada prvih ljudi i Božjega smilovanja, iz vjere praoca Abrahama, koji je ionako izričito spomenut u *Magnificatu*, iz života Josipa Egipatskoga, iz putovanja izraelskog naroda iz Egipta, iz kajanja kralja Davida, iz nastupa svetih proroka i njihovih nagovještaja budućnosti, a posebno mu je mio Novi zavjet: *Evanđelja, Sv. Pavao, Djela apostolska*.

Obradivši biblijski glavnu misao, poziva se na svete oce, crkvene učitelje: sv. Augustina, sv. Anzelma, sv. Bernardina Sijenskoga, sv. Tomu Akvinskoga i druge.

Kada je sve to obradio, slijedi konkretna moralna poruka iz svega rečenoga. Primjena na život, na molitvu, na pouzdanje u Božju providnost, na čuvanje od grijeha, na čist i uredan kršćanski život. Ističe do vrhunca Božje milosrđe, ali i Božju pravednost. Apologetski mu je naglasak vrlo jak i neispustljiv. Nikada ne propušta priliku da istakne misao da Bog jest i da se s njime nije igrati, pogotovo ne »izrugivati« (Gal 6,7). Ni s Majkom Božjom! On navodi primjere konkretnih kazni i iz biblijskoga i izvanbiblijskoga svijeta.

Ono pred čim suvremeni čitatelj, koji je iole uvježban u Svetom Pismu, malo zastane, jest činjenica da se Nadbiskup, u skladu s tadašnjom biblijskom egzegezom, nijednom riječju ne osvrće na starozavjetnu pjesmu Ane, Samuelove majke, koja je nakon duga čekanja i molitve isprosila od Boga dijete. I ispjevala Bogu svoj hvalospjev (1 Sam 2,1-10), koji je sigurno bio Gospi inspiriran prijedložak za njezin velebni *Magnificat*. Bitna je razlika u tome što je sve starozavjetno pročišćeno i uzdignu-

to na najveću razinu poštovanja prema Bogu i svakomu drugomu. Njezina je velepjesma i ljepša i sadržajnija jer je izgovara najčistije srce na ovome svijetu. Suvremeni se vjernik začudi pojedinim tumačenjima da je sv. Luka tu Aninu pjesmu preuzeo, prekrojio i »stavio« u usta Gospi, kao da to ona nije nikada ni čula, ni vidjela, ni molila. A ona to pričala sv. Luki pedeset godina nakon Ain-karimskoga doživljaja i eksplozije radosti!

Da je Nadbiskup bio sudionik Drugoga vatikanskoga koncila i da je vodio rasprave o mariologiji, on bi se sigurno svrstao u »maksimaliste« koji ne žale dati Gospi najveće moguće epitete i u njezinu životu vidjeti najveće povlastice i milosti, koje ljudsko oko nije vidjelo i ljudsko srce osjetilo. On se ne susteže nazvati Blaženu Mariju i »Suotkupiteljicom«, pripisujući, razumije se, Isusu sve otkupiteljsko djelo, a njoj posredničku, majčinsku ulogu.

Homilije se preporučuju same od sebe, samim piscem, nadbiskupom i blaženikom. Neka bude na slavu Božju, na čast Blaženoj Bogorodici i na duhovno dobro svakomu čitatelju.

Mostar, o Bezgrješnom začeću Blažene Djevice Marije 2011.

Ratko Perić, biskup

Zahvaljujemo...

- Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.
- Zahvaljujemo na svjedočanstvima o čudesnim uslišanjima na zagovor bl. Alojzija Stepinca koja su nam proslijedili: Zdenka IVANJKO (Zaprešić); Orsola SETTI (Verona); Slaven ŠTAMBUK (obitelj; Postira)
- Sve čitatelje *Glasnika* i štovatelje bl. Alojzija Stepinca koji su se pismenim putem preporučili u zagovor bl. Alojzija Stepinca i zatražili molitvu na njegovu grobu, potičemo da se u molitvi sjedine sa svim njegovim štovateljima koji sudjeluju u Sv. misi svakog 10. u mjesecu u zagrebačkoj prvostolnici u 18 sati.
- Svaki dopis na Postulaturu blaženoga Alojzija Stepinca kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna se pisma ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni neka to napomenu u dopisu.

13. 2. 1960.

Suzama orošen
al' divan sunčan i plav
bijaše taj zimski dan
kad kraj je tugovao sav.

I ptice su ušutjele od tuge
tek lahor lagano piri
a sunašce sretno se smije
i zlaćanim zracima tužno miri.

Al' gle to nije sunce
to On se iz vedrog neba smije
šapuće tužnima po lahoru blagom
i pruža svakom ruke dvije.

Ne plačite, ptičice, ljudi,
brišite suzno oko
radost u srce, radost na lice
a tugu sakrijte duboko.

Zar tugujete zato što ja sam smjerno
poslušao glas Njegov i pošao k Njemu
ostavio vas same u ovoj tužnoj doli
i vi pomisliste – gle, kraj je sada svemu.

Al' ne, ja nijesam pastir
što nemarno je ostavio stado svoje
moje je tijelo tek mrtvo
ali duh živ je i uz vas je, najdraže stado moje!

Mirjana DELAČ
Bjelovar - Zagreb

❖Sliku članova i vodstva DVD-a iz Podgorača iz godine 1939. poslao nam je gospodin Fabo Lovoković iz Australije. Na njoj su njegov otac, koji je u ime Vatrogasnog društva pozdravio blaženog Alojzija Stepinca, i pl. Berks, iz grada Ostrošca, Bosna, koji je oženio groficu Julijanu, kćerku grofa Normana iz Valpova.

Dopis gosp. F. Lovokovića iz Australije

46 Myall St. Oatley 2223
N. S. W. - Australia

Kingsgrove, 12. listopada 2009.

Štovani,

S velikim zanimanjem sam pročitao članak u *Glasniku Blaženi Alojzije Stepinac* od 3. listopada 2009., gdje piše o održavanju Euharistijskog kongresa u Našicama 1939. Spominje se moje rodno mjesto Podgorač, kao i moj otac Fabo Lovoković, koji je u ime Vatrogasnog društva pozdravio blaženog Alojzija Stepinca.

Kako sam ja u to doba imao 12 godina, i kao dijete sam pomagao izgradnju Hrvatskog vatrogasnog doma, i ja sam bio krizman po Bl. Alojziju Stepincu, ali nisam siguran da li je krizma izvršena na taj dan ili ranije, jer u članku se ne spominje krizma u Podgoraču.

Pokušao sam nešto više saznati, te sam u subotu 10. listopada nazvao župnika u Podgoraču. Nažalost on nije mogao odgovoriti na moje pitanje jer su komunisti uništili sav crkveni arhiv.

Je li Vam poznato kada je održana krizma u Podgoraču, jer o toj svečanosti imam mnogo sjećanja.

Priloženo Vam šaljem sliku iz 1939., koja prikazuje članove i vodstvo DVD iz Podgorača, na kojoj je moj otac kao i pl. Berks, iz grada Ostrošca, Bosna, koji je oženio groficu Julijanu, kćer grofa Normana iz Valpova. Imali su troje djece: Vuciku, Loriku i Rudiku.

Jedna zanimljiva primjedba: prigodom dolaska kardinala Franje Kuharića (1980.) u Australiju, moja mala kćerka Diana pozdravila je istoga u zračnoj luci Sydneya.

Ja sam poslao izvjesno gradivo vlč. Andriju Lukinoviću za njegovu knjigu o vlč. Vilimu Cecelji, koga dobro poznajem iz austrijskih izbjegličkih logora.

S poštovanjem, *F. Lovoković*

Zahvaljujemo...

■ Hvala vam što čitate i drugima omogućujete primati *Glasnik Blaženi Alojzije Stepinac*. Ako na vrijeme podmirite svoje obveze prema *Glasniku*, on će moći redovito izlaziti i biti vjesnik Blaženikovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskoga naroda. *Glasnik* može svaki čitatelj i svjedok obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dionikom koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome putem *Glasnika* sve prijatelje i štovatelje kard. Stepinca.

Hvala na zagovoru bl. Stepincu

Kada je naša snaha ostala noseća s trećim djetetom, došlo je do velikih komplikacija. Sve liječničke analize pokazale su da dijete nema mjehura u tijelu već izvana, također da su pelvisne (?) kosti jako razmaknute i da je potrebno nekoliko ozbiljnih operacija poslije rođenja. Bilo je nekih sugestija da ne bi bio grijeh da se dijete odstrani kada nije ispravno, i da to sve ovisi o majci. Naša snaha dolazi kao jedanaesto dijete iz religiozne obitelji i ne bi to nikada napravila, a također što se tiče cijele naše obitelji to pitanje ne dolazi u obzir. Odmah smo se dali na molitvu individualno, a također smo se sastali i molitvom krunice predali Alojziju Stepincu i njegovim riječima, *In te Domine speravi*, da nam bude zagovornik kod Gospodina našega Isusa Krista, a također su se služile svete mise u Sydneyu te u katedrali u Zagrebu za istu nakanu. Dijete se rodilo i počelo se s prvom operacijom formiranja mjehura u tijelo. Operacija je uspješno završila i dijete za sada nema nikakvih komplikacija. Dolazi najveća operacija: sječenje i formiranje kosti. Operacija je trebala biti prošle veljače, a prognozirano je da će trajati oko 8 sati. Jedno vrijeme su nas slali u Ameriku jer su smatrali da nemaju stručnjaka za tu operaciju. Ipak su našli stručnjaka u Sydneyu, i kada su sin i snaha otišli u bolnicu u veljači za pripremu operacije, nazvali su nas iz bolnice plačući od sreće, da su nalazi donesli da dijete ne treba operacije, jer su se kosti suzile same. I doktor se čudio i rekao: »Vodite je doma, neka raste.« Eto, to je za sada. Budućnost naše unuke Gabrijele u Božjim je rukama.

Josip Zorić, 23. 5. 2010.

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjega broja *Glasnika* svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Ratko PAVIĆ – Zagreb; Jure DŽAJA; Ana Marija LABOŠ; Marica BREZOVIĆ – Šišljavić; Dobrila PAVLINIĆ – Metković; Francek BREBRIĆ – Krašić; Anka i Dragan FERIĆ – Kanada; Branko BOŽIĆ – Kanada; Rudi GLUHAK – Kanada; Mrs. Ana ŽUPANČIĆ – Kanada; FRATRIĆ, KRKUC, KRIZMANČIĆ – Kanada; Ob. POSILOVIĆ: Božidar, Karolina, Paul (Toronto) po ulici gledali Kanada; B. MILINKOVIĆ – Kanada; Katarina JOZIĆ; obitelj KOVAČEC – Zagreb; N.N.

Uplatu i pretplatu za *Glasnik* i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:

POSTULATURA KARD. STEPINCA I KUNSKI RAČUN: 2360000-1101605758

ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći račun:

ZAGREBAČKA BANKA d. d. - ZAGREB; SAMOBORSKA 145 - HRVATSKA; SWIFT: ZABAHR 2X
KORISNIK: NADBISKUPIJA ZAGREBAČKA; POSTULATURA bl. ALOJZIJA STEPINCA
KAPTOL 31 - ZAGREB; IBAN: HR 40 2360000110160575

NOVA IZDANJA

- Alojzije kard. STEPINAC, Propovijedi na *Magnificat. »VELIČA DUŠA MOJA GOSPODINA!« (Lk 1,46-55)*, Zagreb, 2012. (30 kn + poštarina)
- Alojzije kard. STEPINAC, **PROPOVIJEDI, GOVORI, PORUKE (1941. – 1946.)**, Zagreb, 2012. (120 kn + poštarina)
- Juraj BATELJA, *BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – UZOR SVEĆENIK.* Priručnik pri državnom natjecanju iz vjeronauka – vjeronaučne olimpijade osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj, za školsku godinu 2009./2010., Zagreb, 2012. (meki uvez: 60 kn + poštarina; tvrdi uvez: 80 kn + poštarina)

❖Proslava 10. obljetnice Hrvatske katoličke mladeži (HKM) na Buni, 12. studenoga 2011.

Najsvjetliji lik Crkve u Hrvata

Blaženi Alojzije slavljen u župi Presvetoga Trojstva Blagaj – Buna

U župi Presvetoga Trojstva Blagaj - Buna, u Mostarsko-duvanjskoj biskupiji, uspostavljen je godine 2000. Pastoralni centar Bl. Alojzija Stepinca. Premda je župa Presvetoga Trojstva u Blagaju uspostavljena godine 1891., nakon što je u Domovinskome ratu 1992. - 1995. godine obeščašćena njena župna crkva i vjernici raseljeni, tadašnji župnik vlč. Željko Majić je uz pomoć Biskupije i vjernika uspostavio novi pastoralni centar u Buni, u kojem su se do 2009. godine slavile svete Mise. Posvetio ga je bl. Alojziju Stepincu, a uz centar je sagrađena i nova župna crkva u kojoj se okuplja vjernička zajednica koja broji 3200 vjernika. Iako se već u njoj slave bogoslužni čini, nova crkva još nije dovršena, a nije joj dodijeljen ni naslovnik. Moguće je da će i nova župna crkva biti posvećena Bl. Alojziju.

U župi djeluju osnovna škola, dječji vrtić, Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo »Herceg Stjepan«, udruga žena »Sv. Veronika«, a najveći dio vjernika redovito nedjeljom sudjeluje u misnome slavlju i radosno, uz nemalene žrtve zbog oskudice i nezaposlenosti, pridonosi dovršenju nove župne crkve.

Novim pastoralnim centrom i župom u novom središtu upravljali su vlč. Željko Majić, Ivo Šutalo, a danas je upravitelj župe Bernard Marijanović. U nedjelju 16. listopada predvodio je misno slavlje i propovijedao dr. Juraj Batelja, promicatelj postupka za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca. On se nakon misnog slavlja sastao s predstavnicima udruge »Hrvatska katolička mladež Bl. Alojzija Stepinca« i saznao više pojedinosti o radu župe i vjerničkom životu mladih, koje želi prenijeti i čitateljima *Glasnika*, a njih ima i u župi Blagaj - Buna.

U župi je 14. studenoga 2001. godine uspostavljena udruga »Hrvatska katolička mladež Alojzija Stepinca«, koja je više puta izvodila predstavu na temu suđenja kardinalu Stepincu sa željom da župljani i vjernici drugih župa mogu doživjeti tijek toga sudskoga procesa i shvate dalekosežnost njegovih odluka, kako za samu osobu nadbiskupa Stepinca, tako i za hrvatski narod i Katoličku crkvu u njemu. Zajednica danas broji 63 člana, a svojom aktivnošću od velike je pomoći župniku jer animira gotovo sve djelatnosti važne za rad župe.

❖Zadarski nadbiskup Želimir Puljić blagoslivlja novu župnu crkvu na Buni, 20. ožujka 2011.

Na upit tko je za nju »najsvjetliji lik Crkve u Hrvata« studentica Marjana Perutina je odgovorila: »Za mene je Alojzije Stepinac najobljubljenija osoba jer se svojom karizmom približio mladima. Kao svećenik i kao biskup zauzeto je radio s mladima i žrtvovao se za njih.«

Odmah potom je studentica Marina Rajić nadodala: »Stepinac je uzor mladima i starijima jer je bio čovjek odlučan u stvarima koje su se odnosile na Boga i dobro čovjekovo, a u osobnom životu i radu s ljudima strpljiv i požrtvovan.«

A Darija Puljić protumačila je što za nju i današnjoj mladeži može značiti Blaženikovo geslo. Reče: »Njegovo geslo 'U Tebe se, Gospodine, uzdam!' puno je značilo njemu tijekom zemaljskoga života a može poslužiti i nama da ostvarimo iste kršćanske ideale.«

U vrlo dinamičnom razgovoru uspostavilo se da je u župi 14. studenoga 2001. godine uspostavljena udruga »Hrvatska katolička mladež bl. Alojzija Stepinca«, koja je više puta izvodila predstavu na temu suđenja kardinalu Stepincu sa željom da župljani i vjernici drugih župa mogu doživjeti tijek toga sudskoga procesa i shvate dalekosežnost njegovih odluka, kako za samu osobu nadbiskupa Stepinca, tako i za hrvatski narod i Katoličku crkvu u njemu. Zajednica danas broji 63 člana, a svojom aktivnošću od velike je pomoći župniku jer animira gotovo sve djelatnosti važne za rad župe.

Studentica Marjana Perutina: »Za mene je Alojzije Stepinac najobljubljenija osoba jer se svojom karizmom približio mladima. Kao svećenik i kao biskup zauzeto je radio s mladima i žrtvovao se za njih.«

Na pitanje što znači mladim vjernicima novi Pastoralni centar, Marjana Perutina je odgovorila: »U zajednicu mladih 'Alojzije Stepinac' pristupila sam zato što smo mi ovdje htjeli rasti i raditi. Ovaj nam je centar omogućio da se ovdje doživimo kao prvopričesnici oko Kristova stola i kao krizmanici. Okupljanje je velika stvar u životu mladih. Održavamo redovite tjedne susrete prema radnom kalendaru. Naime, mladež 'Alojzije Stepinac' djeluje kroz više sekcija:

1. Liturgijska sekcija (»Srce HKM-a«) koja priprema liturgijska slavlja i animira liturgijsku pjesmu osobito uvježbavanjem dvaju zborova: zbor mladih Mir i dječji zbor Put ljubavi. Sastajemo se svake subote ujutro i radimo sa skupinom djece na temu nedjeljnih čitanja, odabiremo čitače da riječ Božja bude razumljivo i svjedočanski pročitana.

2. Udruga priprema i raspačava župnu tiskovinu *Riječ*. Najveći dio članaka i zanimljivosti za te novine, koje su svojevrsni godišnjak događanja u župi (jedna crkvena godina), pripremaju upravo članovi Udruge. Tomu je posebno posvećena Medijska sekcija udruge.

3. Karitativna. Prikupljamo sredstva za siromahe i potrebne, a osobito pravljenjem suvenira i ukrasa od kojih utržak dajemo u karitativne svrhe ili za misije. Među nama je vrlo živa misijska svijest, osobito kroz povezanost i pomaganje misionara vlč. Velimira Tomića u Tanzaniji, koji je kratko vrijeme bio u ovoj župi i župnik. Veliku pomoć u toj djelatnosti pruža im i udruga žena »Sv. Veronika«, koja također djeluje punih deset godina u župi.

4. Udruga je vrlo aktivna i u animatorskoj djelatnosti (Animatorska sekcija). Naime, njeni članovi pomažu župniku u izvođenju župnog vjeronauka, pripremanju materijala, održavanju tehničkih pomagala, uređenju predavaonica itd.

5. Članovi Udruge zauzeti su i u pripremanju športskih natjecanja (Športska sekcija). Naime, u nekoliko športskih djelatnosti, osobito u nogometu, mladi sudjeluju u međužupnom natjecanju. Njihova prisutnost nije prepoznatljiva samo na igralištu, nego i u bodrenju momčadi nastoji pokazati da Hrvati i katolici nisu nasilnici, nego ljudi koji na naravnim darovima grade životnu ozbiljnost.

6. Jedan dio članstva uključen je u rad Dramske sekcije koja priprema predstave za Božić, Uskrs, Majčin dan i u drugim prigodama, bilo dramskim, literarnim ili kulturno-umjetničkim programom.

7. Unazad dvije godine postojala je i Folklorna sekcija. Iz te sekcije se razvilo i Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo Herceg Stjepan, koje danas ima pet svojih sekcija i sedamdesetak članova.

Doista plodonosno djelovanje. Osjetilo se to i te nedjelje u skladnom sudjelovanju vjernika u bogoslužju, čitanjima prodorna i jasnog izričaja, pjesmi, osobito dječjeg zbora i zbora mladih, brojnim vjernicima koji su pozorno slušali i pratili tijek svete službe te ministrantima, kakve bi brojnošću, ponosnim držanjem i umijećem služenja oltaru poželjela mnoga župa i katedrala.

Neka blaženi Alojzije bdije nad ovim dijelom Crkve i narodom koji u njemu gleda uzor kršćanskom životu, nadahnuće za život i za smisao žrtve te zagovornika u nošenju životnog križa. Naime, on je kao sužanj komunističke mržnje uspio iz Krašića 17. siječnja 1959. poslati pismo u kojem nas je ohrabrio riječima: »Ako je dakle potrebno, radije sve pretrpjeti, pa i samu smrt, negoli izdati Boga, vjeru, Crkvu Božju.«

On je dobro znao, u skladu s Evanđeljem te 29. nedjelje kroz godinu, da je čovjek dužan dati što pripada caru, ali Bogu dati što je Božje.

10. obljetnica HKM bl. Alojzija Stepinca

❖Na Domanovićima je 1. svibnja 2011. godine održan tradicionalni susret folklora povodom zaštitnika župe sv. Josipa Radnika. Na susretu je nastupalo desetak društava među kojima i HKUD »Herceg Stjepan« koji se predstavio bećarcem, spletom hercegovačkih kola folklora mladih i na kraju nastupom mladih tamburaša.

U subotu i nedjelju 12. i 13. studenoga 2011. proslavljena je 10. obljetnica postojanja i rada Hrvatske katoličke mladeži bl. Alojzija Stepinca na Buni (2001.-2011.).

Obljetnica je proslavljena radnim susretom u kojem je sudjelovalo izaslanstvo pet župa i gosti iz Njemačke, euharistijskim klanjanjem u crkvi, zatim svečanom akademijom u dvorani Bl. Alojzija u subotu, te svetom Misom zahvalnicom u nedjelju. Posebna radost slavljenicima bijaše objavljivanje i predstavljanje knjige/spomenice »Srijedom na Buni«.

Uz bivše i sadašnje članove HKM-a sudjelovali su i mladi iz župa Rotimlja, Studenci, Gradina, Sv. Ivan iz Mostara te Sv. Barbare iz Njemačke. Uručene su i zahvalnice svim predsjednicima HKM-a (Miroslav Selmanić, Ankica Njavro r. Bošković, Bojan Kozarić, Marina Rajić i Svjetlana Miočević) te zaslužnim pojedincima i svećenicima (Kristina Bandić r. Ćorić, don Drago Ćurković, don Mile Vidić, don Ivo Šutalo i don Željko Majić).

❖Katedrala sv. Bonaventure u Banjoj Luci

Pohod nadbiskupa Stepinca Bosni i Hercegovini

O pohodu nadbiskupa Bl. Alojzija Stepinca katoličkim vjernicima i svim ljudima dobre volje u Bosni i Hercegovini već smo izvijestili u članku Josipa Joze Sutona »Dr. Alojzije Stepinac na putu kroz Bosnu i Hercegovinu 1938. god.« (Usp. Glasnik Blaženi Alojzije Stepinac, br. 1. (2002.), str. 35.–36.); br. 4. (2002.), str. 98.–101.; Želja nam je objaviti posebnu spomen-knjigu o tom značajnom događaju za hrvatski narod i Katoličku crkvu u Bosni i Hercegovini, pa ćemo u nekoliko sljedećih brojeva Glasnika o njemu izvješćivati prema opisu prof. Vjenceslava Topalovića.
Ako tko od čitatelja zna koju pojedinost o tom događaju, ili posjeduje fotografiju o njemu, neka ih proslijedi na adresu Postulature u Zagrebu.

Piše: prof. mr. sc. Vjenceslav TOPALOVIĆ

Nadbiskup Stepinac imenovan je 28. svibnja 1934. zagrebačkim nadbiskupom pomoćnikom s pravom nasljedstva po smrti, tada već jako bolesnoga, nadbiskupa Antuna Bauera. Zagrebački nadbiskup dr. Antun Bauer umro je 7. prosinca 1937., a nasljeđuje ga dr. Alojzije Stepinac i u tome trenutku postaje najmlađi nadbiskup u svijetu. U tim je trenutcima mladi zagrebački nadbiskup s punim povjerenjem zamolio tadašnjeg vrhbosanskog nadbiskupa dr. Ivana Šarića da održi žalobni govor (nekrolog) u zagrebačkoj prvostolnici kod odra blagopokojnog nadbiskupa Bauera.

Od tada se život ovih dvaju nadbiskupa isprepletao u prijeratno i ratno vrijeme, da bi se razdvojio u poratno kada nadbiskup Stepinac biva osuđen na montiranom komunističkom procesu, a nadbiskup Šarić spletom okolnosti završava u progonstvu, izvan domovine, najvećim dijelom u Španjolskoj.

Svečana proslava 30. godišnjice biskupovanja nadbiskupa Šarića u lipnju 1938.

Nadbiskup Šarić uputio je povodom 30. obljetnice svoje biskupske službe svečane pozive najvišim crkvenim dostojanstvenicima i mnogobrojnim političkim, kulturnim, prosvjetnim, zdravstvenim i drugim dužnosnicima. Prvi poziv upućen je hrvatskom metropolitu zagrebačkom nadbiskupu dr. Alojziju Stepincu, potom dubrovačkom biskupu Careviću, banjolučkom biskupu Josipu Gariću i mnogobrojnim uglednim dijecezanskim svećenicima, redovnicama i redovnicima.

Nadbiskup Stepinac ovaj je poziv s radošću prihvatio, ali je priliku odlaska u Sarajevo htio iskoristiti i za posjet Hrvatima u Bosni i Hercegovini, kako bi upoznao prilike u kojima žive, dubinu njihova vjerničkoga života i organizaciju Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini. Stoga je isplaniran sedmodnevni posjet Bosni i Hercegovini od 20. do 27. lipnja 1938. godine, a središnji događaj toga puta bilo je prisustvovanje svečanoj proslavi 30. obljetnice biskupstva nadbiskupa Šarića u Sarajevu.

Trapistički samostan u Banjoj Luci bio je jedini trapistički samostan u Kraljevini Jugoslaviji. Posjedovali su ogromno imanje bogato šumama, velika područja oranica. Imali su staje s kravama te su od mlijeka sa svoje farme izrađivali nadaleko poznati sir »trapist« po posebnoj, samo njima znanoj recepturi.

❖Nadbiskup Stepinac podjeljuje sakrament Potvrde u Podgoraču

Sedmodnevni pastoralni posjet nadbiskupa Stepinca Bosni i Hercegovini

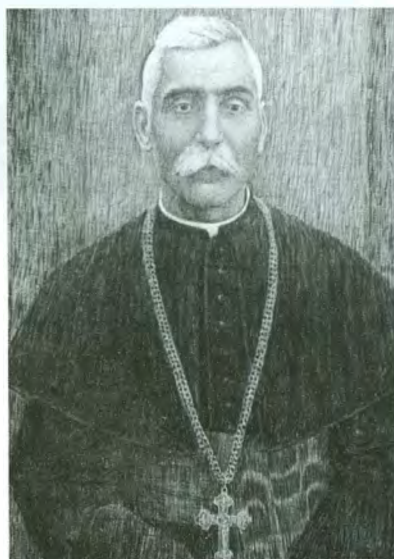
Nadbiskup je krenuo iz Zagreba u Bosnu 20. lipnja 1938. u 8 sati. Pratio ga je grkokatolički vladika križevački dr. Dionizije Njaradi. Najprije se u 16 sati zaustavio u Banjoj Luci sa željom da posjeti banjolučkog biskupa. Visoke dostojanstvenike svečano je dočekao domaćin banjolučki biskup fra Jozo Garić. Mons. Garić potječe iz Lašvanske doline, koja je iznjedrila šest biskupa i dva nadbiskupa. Njegov prethodnik bio je mons. Marjan Marković, također rođen na prostoru Lašvanske doline.

Nadbiskup Stepinac i njegov pratitelj Dionizije Njaradi odmorili su se u biskupskoj rezidenciji, upoznali rad biskupije i njezine kontakte s političkim, kulturnim, zdravstvenim i drugim institucijama u Banjoj Luci, a napose s franjevačkim samostanom i ženskim samostanom časnih sestara milosrdnica. Nadbiskup Stepinac je s osobitom pozornošću posjetio trapistički samostan, osnovan kao prvi na ovim prostorima, a datira još iz vremena Osmanskoga Carstva.

Sljedećega dana, 21. lipnja, nadbiskupu Stepincu bio je imendan. Biskup Garić je, kao ljubazan domaćin, tim povodom visokome i dragome gostu priredio svečanost. Nadbiskup Stepinac je u 9 sati u katedralnoj crkvi služio svetu Misu. Svi su uzvanici bili ushićeni mnoštvom puka koji je došao na Misu i istinskim svečarskim ozračjem na Misi. Banjolučki katolički puk bio je ushićen, sretan da nadbiskup Stepinac s njima toga dana proslavlja svoj imendan. Poslije su goste primile i ugostile u svom samostanu časne sestre klanjateljice Krvi Kristove, koje su sa svojom školskom djecom čestitale nadbiskupu Stepincu imendan. Poslije su posjetili časne sestre milosrdnice u državnoj bolnici u pratnji liječnika. Na koncu su ponovo posjetili i razgledali, ovaj put podrobnije, poznati trapistički samostan. Ovi su ih redovnici iznenadili svojim radom i organizacijom, i u duhovnom i svakodnevnom smislu. Trapistički samostan u Banjoj Luci bio je jedini trapistički samostan u Kraljevini Jugoslaviji. Posjedovali su ogromno imanje bogato šumama, velika područja oranica. Imali su staje s kravama te su od mlijeka sa svoje farme izrađivali nadaleko poznati sir »trapist« po posebnoj, samo njima znanoj recepturi. Pored toga imali su velike ciglane, malu tvornicu za proizvodnju duboreznog namještaja za sakristije, koji se izrađivao iz orahovine. Imali su i tvornicu piva, zvanog »Nektar«. Zbog kratkoće vremena gosti nisu mogli sve to obići, ali su s divljenjem slušali o svoj toj organizaciji u sklopu samostana. Srdačno su dočekani i s velikom ljubavlju ugošćeni i ispraćeni.

Svečarsko raspoloženje nastavilo se i narednoga dana, kada je Nadbiskup primio predstavnike svih hrvatskih katoličkih društava koja su djelovala u Banjoj Luci. Biskup Garić ih je sve pojedinačno predstavio Nadbiskupu. Nadbiskup je bio ugodno iznenađen tolikom pažnjom te je srdačno svima zahvalio i pozvao sve na zajednički rad za Boga i hrvatski narod. Na to je, kao domaćin, biskup Jozo Garić Nadbiskupa i sve uzvanike pozvao na priređeni svečani objed. Tijekom objeda bi-

skup Garić je najtoplijim riječima zaželio hrvatskom nadbiskupu Stepincu obilje Božjeg blagoslova u njegovu uzvišenom radu, i u svoje ime i u ime cijeloga svećenstva još jednom čestitao Nadbiskupu imendan. Nadbiskup Stepinac i vladika križevački Njaradi završili su nakon toga posjet biskupu Gariću i 22. lipnja krenuli na put zajedno s biskupom Garićom i fra Mironom Kozinovićem. Krenuli su kanjonom Vrbasa prema Jajcu. Putem su se divili neobičnim ljepotama kanjona Vrbasa.

❖Mons. Jozo Garić, biskup banjolučki, koga je prigodom 30. godišnjeg jubileja svećeništva pohodio zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac, 22. lipnja 1938.

Boravak nadbiskupa Stepinca u Jajcu

Zagrebački nadbiskup, križevački vladika, biskup Garić i fra Miron Kozinović stigli su 22. lipnja u Jajce. I u Jajcu im je pripremljen veličanstven doček ispred franjevačkog samostana i crkve. U trenutku njihova dolaska zvonila su crkvena zvona uz oduševljeno klicanje okupljenog puka. Dočeku su prisustvovali fratri, svjetovni svećenici, časne sestre sa školskom djecom, mladež sv. Ante i predstavnici vlasti, hrvatskih kulturnih i prosvjetnih društava. Ugledne su goste pozdravili gvardijan samostana fra Kruno Ladan i jajački župnik. Hrvatski kraljevski grad Jajce toga dana je bio vrlo počašćen, a Hrvati katolici osobito razveseljeni što u svojoj sredini ugošćuju hrvatskog metropolita dr. Alojzija Stepinca, koji je došao iz 'bijelog grada' Zagreba.

Nakon pozdravnih govora gvardijana i župnika visoke goste su pozdravile i tri učenice iz škole časnih sestara milosrdnica i predali im bukete cvijeća. Svaka je učenica zasebno nosila crveni, bijeli i plavi buket ruža, simbolizirajući tako hrvatsku trobojnicu. Nakon toga su ugledni gosti s domaćinima ušli u samostansku crkvu, gdje su se poklonili Presvetom Oltarskom Sakramentu. Okupljenom narodu u crkvi nadbiskup Stepinac je podijelio svoj pastirski blagoslov naglasivši kako je hrvatski narod, kao rimokatolički, sačuvao svoje korijene i vjeru tijekom turske okupacije Bosne ponajviše zahvaljujući žrtvi svojih franjevaca.

Poslije su se ugledni gosti uputili u samostan, gdje im je gvardijan predstavio ostale oce franjevce, kotarskog načelnika gosp. Brkanovića, predstavnike hrvatskih kulturnih društava »Tomašević« i »Napredak«, te ugledne predstavnike građanskih institucija Jajca. I tako su se s puno ushićenja redali pozdravi, govori uz veliku radost i veselje svih što je među njima zagrebački nadbiskup, hrvatski metropolit. Na kraju je nadbiskup Stepinac svima zahvalio na toplom prijamu, s preporukom da i dalje ostanu odani svojoj vjeri, svojim svećenicima franjevcima. Nakon toga ugledni su gosti posjetili samostan časnih sestara milosrdnica koje su ih klečeći dočekale. Nakon razgleda samostana gvardijan je gostima preporučio posjet prirodnim i kulturno-povijesnim znamenitostima grada Jajca. Nakon obilaska grada svi su se vratili u samostan i obišli samostanski kompleksni muzej, u kojem je najvrjedniji izložak lijes s kosturom posljednjeg bosanskog kralja Stjepana Tomaševića, koji je prijevarom uhićen i sproveden iz Ključa u Jajce po naredbi sultana Mehmeda Fatiha Drugog. Naime, sultan je pozvao kralja Stjepana Tomaševića na pregovore u Jajce obećavajući da mu se neće ništa dogoditi. No, suprotno tome Stjepan Tomašević je utamničen i ubrzo pogubljen odrubljivanjem glave. Mehmed II. se za ovu prijevaru opravdao riječima da obećanje dano »nevjerniku« ne vrijedi.

Gosti su potom obišli i veliku knjižnicu s arhivom, te su na kraju svi skupa otišli na pripremljeni svečani objed u samostansku blagovaonicu. Prije objeda su domaćini nazdravili gostima, poželjevši svima, a poglavito Nadbiskupu, dug život i plodonosan rad. Nadbiskup Stepinac isto je zaželio i domaćinima naglasivši kako je zadivljen svime što je vidio, ponajprije dobrom organizacijom Katoličke crkve u Jajcu, naglasio je jasno očitovanje da narod živi duboko vjerničkim životom. Poslije objeda, nakon što su se pozdravili s domaćinima i okupljenim građanima, uz pratnju crkvenih zvona gosti su napustili Jajce i uputili se preko Bugojna i Kupresa u Livno. Iz Jajca su u Nadbiskupovoj pratnji krenuli i fra Kruno Ladan i kotarski načelnik Brkanović.

(nastavak slijedi)

KAPELICA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA U TORDINCIMA

Od kada se Stepinčevo ime smjelo bez bojazni i javno spominjati, u Tordincima ga se javno časti i utječe se njegovu zagovoru. Da bi Blaženikov lik što više približio vjernicima, župnik M. Bubalo je u njegovu čast odlučio sagraditi kapelicu.

Naumljeno – ostvareno. U župnom dvorištu, pored župne crkve Presvetog Trojstva u Tordincima, sagrađena je i blagoslovljena nova kapela u čast Bl. Alojzija Stepinca. Ona je spomenik i podsjetnik na sedamsto godina prvoga spomena imena Župe Tordinci (1308. – 2008.), pedesetu obljetnicu čašćenja Fatimske Gospe u Tordincima (1958. – 2008.), a na njezin zid je postavljena i spomen-ploča svim poginulim hrvatskim braniteljima iz Župe Tordinci. Stoga kapelica podsjeća i na Domovinski rat i velikosrpsku agresiju na Republiku Hrvatsku (1991. – 1995.), kad je na crkvu Presvetog Trojstva bačeno preko 120 različitih granata i projektila, koji su potpuno uništili toranj i krovište.

Središnji dio te kapelice je kip blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, kome se vjernici rado utječu. U župi se svakog dana nakon *Anđeoskog pozdrava* moli i zaziv: *Blaženi Alojzije Stepinče – moli za nas!*

Ova kapelica zapravo je mala tvrđava. Zidana je od 6. do 16. srpnja 2007. po nacrtu župnika M. Bubala. Otvor sa sjeverne strane označava rušenje crkvenih objekata u velikosrpskoj agresiji 1991. Prozori su izrađeni u gotičkom i romaničkom slogu. Krugovi i kvadratići na ovršnom dijelu odaju izgled tvrđave, a ulazna vrata su mala, niska, stoga se svaki namjernik koji u nj želi ući mora dobro sagnuti. To označava tursko razdoblje. Kapelica je zidana od stare opeke, kako su zidane sve utvrde oko Petrovaradina, pa i đakovačka i osječka katedrala.

Svojim izgledom kapelica podsjeća na tri utvrde i dvorce vlastelinstava, samostane i obrambene kule, među kojima su najvažnije: Leva (Gradina), Herman i Korođ.

Misno slavlje je u sagrađenoj kapeli 13. listopada 2007. predvodio vlč. Davor Vuković, a suslavili su Borislav Romić, župnik u Lovasu, te mons. Tadija Pranjić, dekan i župnik Župe svetih Euzebija i Poliona u Vinkovcima, koji je blagoslovio kapelicu i mjesni župnik M. Bubalo.

Dok se gotovo svi vjernici rado i često pred kipom blaženoga Stepinca zadržavaju u molitvi, ima pojedinaca zadojenih komunističkom ideologijom i mržnjom prema Blaženiku i svemu što je hrvatsko. Stoga ova kapelica ima i navjestiteljsku zadaću, tj. da pomogne »nevjernim Tomama« te lažju i mržnjom zavedenim ljudima naći put do istine i pravde.

M. Bubalo, Tordinci, 22. rujna 2011.

ČAŠĆENJE BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA U ZAGVOZDU

❖Fra Ivan Sesar blagoslivlja novu sliku Bl. Alojzija Stepinca u župnoj crkvi Gospe od Karmela u Zagvozdu, 16. srpnja 2011.

Župa Zagvozd je zauzimanjem župnika don Jakova Cikojevića u godini 2011. doživjela dvije značajne svečanosti. Na blagdan Gospe od Karmela, zaštitnice župe, 16. srpnja je nakon misnog slavlja i veličanstvene procesije provincijal hercegovačkih franjevaca fra Ivan Sesar blagoslovio sliku Bl. Alojzija Stepinca, koju je svojoj crkvi darovao Zagvoždanin, samouki slikar Mate Maksim Mlikota.

Samo tri tjedna kasnije, u srijedu 3. kolovoza, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić blagoslovio je u Donjem Rastovcu kip Bl. Alojzija Stepinca. Kip je izradio akademski kipar Vinko Bagarić, a postavljen je ispred novoobnovljene crkve sv. Stjepana.

PROSLAVLJEN DESETI JUBILEJ ŽUPE BL. ALOJZIJA STEPINCA BESTOVJE – NOVAKI – RAKITJE

❖Novosagrađena crkva Bl. Alojzija Stepinca u župi Bestovje – Novaki – Rakitje

Župa Bl. Alojzija Stepinca Bestovje – Novaki – Rakitje proslavila je 2. listopada 2011. desetu obljetnicu postojanja. Radosno se spomenula odluke kojom je zagrebački nadbiskup kard. Josip Bozanić 1. rujna 2001. osnovao ovu župu, a njeno vođenje povjerio je brizi župnika Zlatka Korena. Godine 2004. preuzeo ju je sadašnji župnik Božidar Cindori. Posebni zamah za izgradnju nove župne crkve bio je blagoslov kamena temeljca 27. svibnja 2005. Naime, radom i darom mnogih ljudi izgrađena je i dovršena crkva koja se doima kao »ljepotica na brijegu«.

Od 2009. uz župnika u našoj župi djeluje i vlč. Odilon Singbo. Posebna briga u župi vodi se za njezin duhovni rast. Uvedena je redovita župna kateheza za sve razrede, osnovane su razne molitvene zajednice, vodi se redovita briga za obitelji, starije i nemoćne. Poduzimaju se razne karitativne akcije. U župi djeluju tri zbora, glazbena grupa i glazbena škola. Kroz deset godina postojanja, imali smo 648 krštenih, 454 umrlih, 231 vjenčanih, 612 prvopričesnika, 640 krizmanih. Kao zahvala za primljene milosti proslavili smo vrijedni jubilej.

Duhovna priprema za blagdan i jubilej župe koji smo proslavili u nedjelju 2. listopada 2001. započela je u utorak 27. rujna. Svaki dan pripreme uz neku od pobožnosti, slavljene su svete Mise u kojima su nas svojim razmišljanjima duhovno obogatili prezbiteri Damir Ocvirk, Anđelko Katanec, Marko Ocvirek i Josip Horvat. U subotu, dan uoči samog blagdana, slavljena je sveta Misa za sve bračne parove vjenčane u župi u 10 god., s posebnim blagoslovom za roditelje i njihovu djecu. Bio je to jedinstveni događaj u životu naših obitelji. Pripremu je pratio i kulturni program koji su osmislila kulturna društva, aktivna na području župe.

Vrhunac je bilo slavlje svečane sv. Mise u nedjelju 2. listopada koju je predvodio msgr. dr. Juraj Batelja, promicatelj postupka za proglašenje svetim Bl. Alojzija Stepinca. On je u svojoj propovijedi istaknuo važnost blaženog Alojzija Stepinca u ključnom povijesnom trenutku za Crkvu u Hrvata, ali i za samu Hrvatsku te za svakidašnji čovjekov i kršćaninov život.

Martina Habljak

BLAGOSLOVLJENO PASTORALNO SREDIŠTE ŽUPE BL. ALOJZIJA STEPINCA U ZAGREBU

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić blagoslovio je u nedjelju 9. listopada 2011. prvi vlastiti sakralni prostor župe Bl. Alojzija Stepinca na Trnjanskoj Savici u Zagrebu. Misno slavlje je tom prigodom kardinal slavio u predvorju Osnovne škole Jure Kaštelana, u kojoj se župna zajednica okuplja već punih 12 godina.

Na početku misnoga slavlja župnik Vjekoslav Jakopović je podsjetio da se župa još uvijek suočava s nekim temeljnim poteškoćama, ponajprije zbog nepostojanja župne crkve. Nakon misnoga slavlja svečana se procesija uputila do pastoralnoga centra, gdje je blagoslivljajući nove župne prostore, kardinal Bozanić rekao: »Ovi prostori ne mogu sve primiti. Ima nas puno više, ali to je dobar znak. Ovoliki možemo sagraditi crkvu koja će nas moći obuhvatiti. Vjerujem da ovaj korak otvara novu perspektivu onoga što je ispred nas. Molimo da nam u tome posebna pomoć, zagovor i snaga bude blaženi Alojzije.«

Pastoralni centar, koji se nalazi na platou u Ulici Zvonimira Rogoza, sastoji se od kapelice, dvorane za vjeronauk i pastoralni rad, župnoga ureda i župnoga stana.

MOĆI BL. ALOJZIJA STEPINCA U VOJNIĆU

❖Brojni su vjernici ispunili župnu crkvu sv. Antuna Padovanskog u Vojniću prigodom njene posvete, 15. listopada 2011.

❖Mons. Vlado Košić, biskup sisački, postavlja moći bl. Alojzija Stepinca u posvećeni oltar nove župne crkve sv. Antuna Padovanskog u Vojniću, 15. listopada 2011.

Upovodu proslave desete obljetnice osnutka župe sv. Antuna Padovanskog u Vojniću 15. listopada 2011. sisački biskup Vlado Košić posvetio je tamošnju župnu crkvu i položio moći blaženog Alojzija Stepinca u oltar. Na misnom slavlju, uz više od dvadeset svećenika pristiglih iz svih dijelova republika Hrvatske i Bosne i Hercegovine, koncelebrirali su i dekan Glinskoga dekanata preč. Alfred Kolić i župnik u Vojniću fra Tomislav Jurić.

V. HRVATSKI SOCIJALNI TJEDAN

U organizaciji Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve Hrvatske biskupske konferencije u sjedištu HBK u Zagrebu u petak 21. listopada započeo je s radom V. hrvatski socijalni tjedan s temom »Kultura rada u Hrvatskoj«. Na skupu je sudjelovalo 250 predstavnika iz cijele Hrvatske.

Socijalni tjedni u Europi pa i u Crkvi u Hrvata pojavili su se kao ustanove u kojima se očitovala suradnja vjernika laika, svećenika i biskupa u radu za zajedničko dobro Crkve i naroda, na uzajamnom povjerenju i poštovanju službi i kompetencija. Tako je početkom tridesetih godina dvadesetoga stoljeća i na hrvatskom tlu uspostavljen Hrvatski socijalni tjedan. Naime, Biskupska konferencija pokrenula je godine 1932. osnivanje ustanove Socijalnog tjedna. U začetku je to bio »Tečaj socijalnih predavanja«. Tri godine nakon toga je Biskupska konferencija zaiskala od Katoličke akcije u Zagrebu da se ostvari osnutak Socijalnog tjedna. Tada je »Tečaj socijalnih predavanja« postao Prvi socijalni tjedan, a potom su slijedila još tri, i to 1937., 1938. i 1940. godine. Ti Socijalni tjedni bili su organizirani prema ustroju socijalnih tjedana u drugim zemljama. Vrijedno je prisjetiti se nagovora što ga je blaženi Alojzije Stepinac održao na otvorenju Hrvatskoga socijalnog tjedna, 25. listopada 1937.:

»Ne mogu a da ne izjavim svoju radost nad priredbom Hrvatskoga socijalnog tjedna i današnjim njegovim otvorenjem. Ne mogu a da ne izjavim svoju specijalnu radost, što se ovaj Socijalni tjedan odvija pod lozinkom 'obitelj'. Nema naime nijednog razumnog čovjeka, koji ne bi vidio, da je čovječanstvo zapalo u jedan neviđeni kaos. Nema u svijetu mira. Genijalni sv. Augustin definirao je mir: 'Mir je stalnost poretka.' Ako dakle hoćemo mir u svijetu, valja najprije uvesti red u svijetu i svaku stvar postaviti na svoje mjesto. No kao što se ne može urediti kuća ako se prije ne urede njezini temelji, tako se ne može urediti ni ljudsko društvo, ako se ne urede temelji na kojima ono počiva. Temelj na kojem počivaju narod i čovječanstvo jest bez sumnje obitelj.

Da se pak nešto valjano uredi, valja točno izvidjeti koje su komponente, iz kojih rezultira red u dotičnoj stvari. Prema tome ako hoćemo urediti obitelj, valja je dakako osvijetliti prije svega s religioznog i moralnog stanovišta, ali i s pravnog, ekonomskog, povijesnog, pedagoškog, higijenskog i socijalnog, kako bi se obitelj uzmogla urediti tako, da što lakše postigne svrhu namijenjenu joj od Stvoritelja svijeta.

Stoga od srca pozdravljam inicijativu hrvatskih katolika, što su organizirali ovaj Socijalni tjedan u znaku obitelji. Pozdravljam i, kao što rekoh, radujem se. Radujem se, jer se na ovaj način polažu temelji pravoga mira u svijetu. Crkva pak katolička, koja je oduvijek bila nositeljica reda i mira, neće ni ubuduće zatajiti, niti ostati po strani kad se bude radilo o pitanjima od tolike važnosti, kao što je pitanje obitelji.

Dao Bog, da koristi ovoga Hrvatskoga socijalnog tjedna budu trajne i za Crkvu i za domovinu našu!«

JOSIPA MARIĆ OBRANILA DIPLOMSKI RAD NA TEMU »ODNOS STEPINAC - PAVELIĆ«

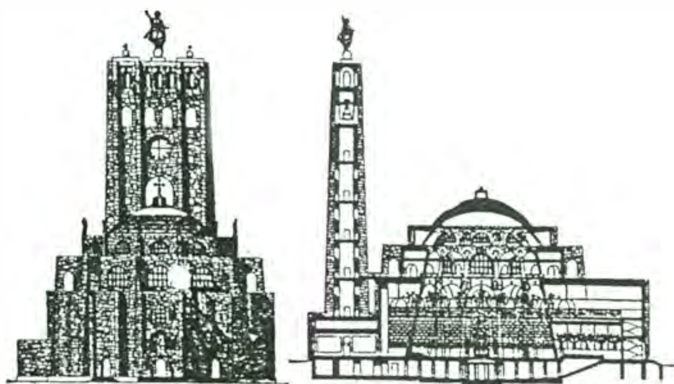
Josipa Marić, studentica na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, na Odjelu za humanističke znanosti, napisala je i u listopadu 2011. obranila svoj diplomski rad pod naslovom »Odnos Stepinac – Pavelić«.

Josipa je tim radom završila preddiplomski studij povijesti. Mentor je bio dr. sc. Igor Duda. Rad se sastoji od uvoda, osam točaka razrade i zaključka te pet priloga dokumenata. Autorica je priložila opsežnu literaturu te ustvrdila da »odnos Stepinca i Pavelića još nije završio jer on i dalje traje u raspravama povjesničara i trajat će sve dok se ne otkloni crno-bijela tehnika« (str. 17).

ŽUPA SV. JOSIPA U ZAGREBU PROSLAVLJA 75. OBLJETNICU OSNUTKA

Župa sv. Josipa u Zagrebu proslavit će 17. lipnja 2012. 75. obljetnicu svoga postojanja. Naime, u prigodi proslave 250. obljetnice izbora sv. Josipa za Zaštitnika hrvatske domovine i temeljem dekreta nadbiskupa Bauera o osnivanju Župe sv. Josipa, nadbiskup koadjutor Alojzije Stepinac otvorio je 20. lipnja 1937. godine novu župu u radničkoj periferiji Trešnjevka u gradu Zagrebu, te sve hrvatske obitelji povjerio zagovoru sv. Josipa.

U pripravi za proslavu tog značajnog jubileja u župi će se odvijati kateheze odraslih, duhovne obnove obitelji i pojedinaca i održavati molitve za župu i domovinu. Vrhunac proslave bit će u tjednu od 10. do 17. lipnja 2012. godine.

❖ Arhitekt Jože Plečnik napravio je nacrt za novu crkvu sv. Josipa na Trešnjevci u Zagrebu, koja je trebala postati hrvatsko nacionalno svetište u čast sv. Josipa. Zbog Drugoga svjetskog rata projekt nije ostvaren.

U okviru te devetomjesečne priprave za proslavu jubileja 75 godina postojanja, župa je nakon večernje mise u četvrtak 27. listopada 2011. organizirala predavanje na temu »Bl. Alojzije Stepinac i župa sv. Josipa«, koje je održao mons. dr. Juraj Batelja, promicatelj postupka za proglašenje bl. Alojzija Stepinca svetim.

❖ Bl. Alojzije Stepinac u pratnji župnika Ivana Gašperta dolazi na blagoslov nove župne crkve sv. Josipa na Trešnjevci u Zagrebu, 21. lipnja 1942.

ŽUPA NOVO BRESTJE NA BLAŽENIKOVU GROBU

Župa Dobroga Pastira iz Novog Brestja kod Sesveta tradicionalno je, već devetu godinu zaredom, u četvrtak 10. studenoga 2011., hodočastila na grob blaženog Alojzija Stepinca u zagrebačkoj katedrali.

Nakon prigodne pobožnosti misno slavlje je u 18 sati predvodio mr. Josip Kuhtić, rektor zagrebačke katedrale, u suslavlju sa župnikom vlč. Ivanom Filipčićem i s bivšim župnikom vlč. Brankom Picekom.

Na hodočašću je sudjelovao veći broj župljana, dio njih u narodnim nošnjama, oko 70 djece, te veliki župni zbor koji je predvodila Jelena Valković, prof.

Nakon misnog slavlja hodočasnici su pohodili grob Bl. Alojzija i njegovu zagovoru preporučili sebe, župu, grad Zagreb i domovinu Hrvatsku.

10. OBLJETNICA ŽUPE BL. ALOJZIJA STEPINCA U OGULINU

Gospićko-senjski biskup Mile Bogović predvodio je u nedjelju 30. listopada 2011. u župnoj crkvi Bl. A. Stepinca u Ogulinu svečanu Misu, kojom je proslavljena 10. obljetnica osnutka mlađe ogulinske župe posvećene Bl. Alojziju Stepincu. Koncelebrirao je mjesni župnik fra Marijan Jelušić, dekan ogulinski mons. mr. Tomislav Rogić te generalni vikar Gospićko-senjske biskupije mons. mr. Tomislav Šporčić.

ZNANSTVENI SKUP O DR. FRA CELESTINU TOMIĆU

❖Vlč. Stjepan Najman kadi novopostavljeni kip Bl. Alojzija Stepinca

U Dvorani sv. Franje samostana franjevaca konventualaca na Svetom Duhu u Zagrebu održan je u subotu 12. studenoga 2011. znanstveni skup u povodu 5. obljetnice smrti dr. fra Celestina Tomića. Organizatori su bili Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca, čiji je član bio i fra Celestin Tomić, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Biblijski institut KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.

U ime organizatora i domaćina, skup je otvorio provincijalni ministar Ljudevit Maračić, istaknuvši značajnu ulogu fra Celestina - skromnoga, jednostavnoga, blagoga, dobroga i nadasve pobožnoga čovjeka, koji je dugo godina obavljao službu odgojitelja u svojoj redovničkoj zajednici. Fra Celestin je bio profesor, plodan pisac skoro pedeset naslova knjiga i brojnih znanstvenih članaka i priloga za razne katoličke časopise. U ime Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu skup je pozdravio dr. fra Ivan Karlić, koji je bio moderator prijepodnevnoga dijela skupa.

Predavanja, uglavnom na svetopisamske teme, održali su dr. fra Tomislav Mrkonjić, dr. fra Anto Popović, dr. fra Božo Lujić, dr. Dario Tokić, dr. Karlo Višaticki, dr. fra Ivan Dugandžić, dr. Niko Bilić, dr. fra Mario Cifrak, dr. Mato Zovkić, dr. fra Marijan Vugdelija i dr. Juraj Batelja. Dr. Batelja je prikazao prinos fra Celestina Tomića proglašenju blaženim kardinala Alojzija Stepinca. Naime, fra Celestinu je u tijeku biskupijskog dijela kanonskog postupka za proglašenje svetim kardinala Stepinca bilo povjereno proučiti zbirke Blaženikovih propovijedi, sudski stup i dokumente iz Arhiva Udbe, bio je član Povijesne komisije i svjedok na crkvenom sudištu koje je ispitivalo glas svetosti i mučeništva kardinala Stepinca.

Osim toga, fra Celestin je s drugim stručnjacima: pravnicima, teolozima i povjesničarima pripomogao u pripremi sažetaka cjelokupne dokumentacije na temelju koje su »đavlovi odvjetnici« i članovi Kardinalske komisije donijeli pravorijek o mučeništvu kardinala Stepinca. Na temelju toga pravorijeka je Ivan Pavao II. 3. srpnja 1998. potpisao dekret o mučeništvu kardinala Stepinca i proglasio ga blaženim u Mariji Bistrici 3. listopada 1998.

Skup je zaključen predstavljanjem fra Celestinove knjige »Otkrivenje«, koju je predstavio prof. Adalbert Rebić, i Misom zadušnicom koju je predslavio zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško u crkvi sv. Antuna, koju je Bl. Stepinac posvetio 8. prosinca 1934.

ZNANSTVENI SKUP O MONS. DR. ĆIRILU BANIĆU

Znanstveni skup »Mons. dr. Ćiril Banić, biskup šibenski (1951. - 1961.)« održan je 12. studenoga u novootvorenoj dvorani Katoličke osnovne škole u Šibeniku. Simpozij u organizaciji Šibenske biskupije i Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta Sveučilišta u Splitu priređen je u povodu pedesete obljetnice smrti biskupa Ćirila Banića.

Trodnevno obilježavanje pedesete obljetnice smrti biskupa Banića vrhunac je imalo u nedjelju 13. studenoga u katedrali Svetog Jakova u Šibeniku. Svečano misno slavlje predvodio je predsjednik HBK đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić, a homiliju je održao splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. Uz biskupa domaćina Antu Ivasa koncelebrirali su zadarski nadbiskup Želimir Puljić, gospićko-senjski biskup Mile Bogović, vojni ordinarij Juraj Jezerinac, splitsko-makarski nadbiskup u miru Ante Jurić, rektor Papinskog hr-

vatskog zavoda svetog Jeronima mons. Jure Bogdan te ostali brojni svećenici.

Šibenski biskup Ante Ivas istaknuo je da je biskup Banić svoje biskupsko poslanje i služenje sažeo u svom biskupskom geslu: »Opus Domini operare – Činiti djelo Božje«. Naime, on je svoju biskupsku službu obavljao u doba velikih i teških iskušenja za Crkvu u Hrvata i za Šibensku biskupiju.

Predavanja su održali: prof. mons. Ivan Banić, dr. don Josip Delić, mr. don Roko Glasnović, dr. don Jure Bogdan, s. Terezija Zemljić, dr. Miroslav Akmadža, dr. Stjepan Razum, dr. don Josip Dukić, mr. don Krešimir Mateša, Stipe Kljajić, Petar Bagarić, dr. don Alojzije Čondić te mons. Dominik Škevin.

Prema povijesnim činjenicama i očitovanjima predavača biskup Ciril Banić bijaše uz blaženog Alojzija Stepinca ključni hrvatski biskup u očuvanju jedinstva Crkve u Hrvata sa Svetom Stolicom, zbog čega je i bio proganjan. Zvali su ga »hrvatski lav«, jer je hrabro i neumorno branio katoličku vjeru i crkveno jedinstvo, podnoseći junački progone i trpljenja, kojima ga je bezuspješno nastojao slomiti ili protjerati komunistički režim.

ODLIKOVANJE GOSP. LOJZU BUTURCU

Dipl. inž. Lojzo Buturac, zauzeti vjernik laik iz katedralne župe Uzvišenja sv. Križa iz Siska, primio je 4. prosinca 2012. iz ruku sisačkog biskupa Vlade Košića priznanje »Za Crkvu i Prvosvećenika«. Gosp. Buturac rođen je 4. veljače 1924. godine u Djedinoj Rijeci, župa Uzašašća Spasiteljeva u Ruševu. Rođen je kao osmo dijete roditelja Antuna i Franciske rođene Svoboda, koji su imali devetero djece.

Za Buturca se govorilo da ga je Bog obdario trima talentima i da on s tim talentima uspješno radi u korist crkvenih zajednica, a sve na slavu Božju. A talenti su: građevinar, crkveni glazbenik i crkveni pisac. Kao diplomirani građevinski inženjer, Buturac se stavio svim župama, pa i samostanima, na raspolaganje, da im u svoje slobodno vrijeme bude kao građevinar na usluzi. Živom i pisanom riječju promicao je istinu o blaženom Alojziju Stepincu, o Katoličkoj crkvi, te prosperitetu hrvatskoga naroda i njegove države.

Narodna knjižnica u Sisku je 2009. godine objavila knjigu »Bibliografija radova Lojze Buturca«, u kojoj je prikazano 14 knjiga i 523 njegovih članaka. Od Buturčevih knjiga najvrjednije su dvije župne monografije: »Stoljeća župe sv. Križa u Sisku« i »Osam stoljeća župe Gore«.

Uredništvo *Glasnika* iskreno čestita gosp. Buturcu na ovom iznimom Papinu odlikovanju.

MISA O 60. OBLJETNICI BLAŽENIKOVA IZLASKA IZ ZATVORA

U zatvorskoj kapeli blaženog Alojzija Stepinca u Kaznionici u Lepoglavi varaždinski biskup Josip Mrzljak predvodio je u ponedjeljak 5. prosinca misno slavlje prigodom 60. obljetnice Stepinčeva izlaska iz zatvora, iz kojeg je nakon petogodišnjeg sužanjstva 5. prosinca 1951. prebačen na izdržavanje kazne u župnu kuću rodne župe u Krašiću.

Mons. Mrzljak se posebno osvrnuo na 1874 dana koja je proveo u lepoglavskoj kaznionici od 19. listopada 1946. do 5. prosinca 1951. Biskup je istaknuo kako je Bl. Stepinac bio nepravedno optužen da je mrzitelj naroda te je istaknuo kako je, upravo potpuno suprotno tome, on bio jedan od onih koji su najviše voljeli narod, koji je podizao svoj glas kako bi zaštitio svaki ljudski život.

Nakon mise biskup je pohodio Stepinčevu spomen-ćeliju u prostorima Kaznionice, u kojoj je postavljena velika slika oltara sv. Josipa na kojem je zatočeni Nadbiskup kroz dane lepoglavskog tamnovanja slavio Misu. Taj je oltar sačuvan te se danas nalazi u župnoj crkvi u Lepoglavi. Veliku sliku tog oltara, koja je postavljena u Stepinčevoj spomen-ćeliji, izradio je fotografski studio Geci iz Ivanca, a Varaždinska biskupija izdala je tom prigodom i prigodnu spomen-sličicu.

❖ Nadbiskup Alojzije Stepinac propovijeda u župnoj crkvi sv. Nikole u Koprivnici, 6. prosinca 1941.

RAT RASPELU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Da se u Republici Hrvatskoj nisu dogodile društvene promjene, svjedoči odluka Državnog izbornog povjerenstva da se izbori mogu održavati pod Titovom slikom, ali ne pod raspelom ili križem.

Na edukaciji za člana biračkog odbora na Velesajmu u Zagrebu 2. prosinca 2011. davane su pisane upute za rad u biračkom odboru. Upute su sadržavale i napomenu da raspelu nije mjesto na biračkom mjestu, odnosno da ga se mora ukloniti s biračkog mjesta ako ga se zatekne.

Na izbornom mjestu br. 5 u Češljakovcima, u općini Kaptol, intervenirala je policija. Naime, supružnici N. N. u dobi od 54 i 56 godina optuženi su zbog narušavanja javnoga reda i mira. Izrazili su negodovanje i podigli glas na članove izbornog povjerenstva jer im je smetalo što je križ u društvenom domu gdje se održavaju izbori prekriven.

Na intervenciju GONG-a na biračkom mjestu 13 u Vukovaru te biračkom mjestu 2 u Lipiku skinuto je raspelo. Na biračkom mjestu 10 u Lipiku raspelo nije uklonjeno jer je to bila odluka biračkog odbora, nakon konzultacija s GIP-om.

NOVINAR DRAGO HEDL »KOMUNISTIČKI FAKT«

Novinaru Dragi Hedlu je predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović povodom Međunarodnoga dana ljudskih prava uručio odlikovanje Red Stjepana Radića za osobit ljudski i profesionalni doprinos borbi za ljudska prava, promicanje pravde i demokracije te otkrivanje istine. Josipović tako nastavlja raditi pod znakom »crvene zvijezde« i prekrivati komunističke zločine državnim odlikovanjima. Dok je za Hedla komunistička likvidacija Stepinca običan »fakt«, povijest utemeljena na istini bitno je različita od novinarske zarade i perjaničke ideološke uloge. Tu rabotu osudila je i komisija HBK »Iustitia et pax«, koju prenosimo u cijelosti:

Izjava Komisije HBK »Iustitia et pax« u povodu odlikovanja Drage Hedla

»Komisija 'Iustitia et pax' izražava nezadovoljstvo i duboku zabrinutost činjenicom da je predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović povodom Međunarodnoga dana ljudskih prava Redom Stjepana Radića za osobit ljudski i profesionalni doprinos borbi za ljudska prava, promicanje pravde i demokracije te otkrivanje istine odlikovao novinara Dragu Hedla, osobu koja je u vrijeme komunističkog režima i jednoumlja svojim napisima potirala jedno od temeljnih ljudskih prava, pravo slobode vjerovanja. U svojim napisima iz toga vremena između ostaloga nazivao je Bl. Alojzija Stepinca 'krvnikom među svecima' stavljajući u taj negativni kontekst i Bl. Ivana Merza.

Osoba koja je denuncijantski pozivala na represiju prema onima koji drukčije misle i tako ugrožavala živote nevinih ljudi, a koja je u vrijeme demokratske Hrvatske pravomoćno osuđena za klevetu, osoba koja se često prikazivala žrtvom, a nikada nije dokazano da je bila ugrožena, nikako ne zaslužuje to časno odlikovanje.

Poseban razlog za zabrinutost izaziva činjenica da demokratski izabrani predsjednik Republike Hrvatske, koji je dužan brinuti se za poštivanje prava svih, ali i za poštivanje povijesne istine i njezino otkrivanje, odlikovanje dodjeljuje onima koji su u komunizmu, a i nakon njegova pada, iskrivljavali i zatomljivali i činjenice i istinu.

Pozivamo Predsjednika Republike da iz moralnih razloga povuče dodijeljeno odlikovanje i još jednom preispita svoju odluku da se takvo odlikovanje dodjeljuje bilo kojoj osobi koja se u vrijeme komunizma ogriješila o poštivanje temeljnih ljudskih prava. Takva vrsta kršenja ljudskih prava ne zastarijeva i ne može se opravdati nekim drugim pozitivnim djelima, a takav odabir osoba dovodi u pitanje važnost i značenje samog odlikovanja ako se koristi kao sredstvo za prekrajanje onoga čega bi trebalo biti znakom, a to je istina.«

DVADESET I DVA NOVA BLAŽENIKA

Kardinal Angelo Amato, pročelnik Kongregacije za proglašenje svetaca proglasio je 17. prosinca 2011. u Madridu blaženima 22 oblata misijske Družbe Bezgrješne Djevice i jednog laika. Novi su blaženici žrtve antiklerikalaca koji su nakon 1931. godine provodili sustavno uništenje Crkve. U gradovima i selima ustanovljeni su odbori zaduženi za uhićenja i strijeljanja. No i u tim su teškim vremenima oblati Bezgrješne obavljali svoje dragocjeno poslanje, nošeni samo jednom željom, kako je istaknuo kardinal Amato: »Ništa zla nisu učinili, željeli su jedino činiti dobro i svima navještati evanđelje Isusa Krista, vijest mira, radosti i bratstva.«

Jedna je brojna skupina naoružanih osoba 24. srpnja 1936. upala u samostan oblata i odvela sedam redovnika i jednog laika, oca obitelji i predsjednika Španjolskog saveza katoličkih radnika, i strijeljala ih u jednom madridskom parku. U studenome je ubijeno drugih petnaest Marijinih oblata. Povijest, nažalost, uči da kad čovjek iz savjesti iskorijeni Božje zapovijedi da i iz svoga srca iskorijeni osjećaj za dobro i počini užasna djela. Gubeći Boga čovjek gubi i svoju ljudskost, rekao je kardinal.

Jugoslavenski komunisti, »španjolski borci«, nošeni mržnjom prema Bogu, iskustvo iz Španjolske prenijeli su u Titovu Jugoslaviju. Radi povijesne istine o građanskom ratu u Španjolskoj i progonu Katoličke crkve u Titovoj Jugoslaviji potrebno je razotkriti ubojice iz španjolskog rata, ne zato što su nezasluženo primali jugoslavensku plaću i mirovinu, nego zato što su počinili zločine koji ne zastarijevaju, a razotkriva ih i ova beatifikacija novih španjolskih blaženika.

❖ Bl. Alojzije Stepinac blagoslivlja vatrogasni stroj u jednom selu zagrebačke okolice oko 1937. g. Fotografirao Šimun Despotović, trgovac vatrogasnih strojeva iz Zagreba. Poklanja Postulaturi njegova kći Anđelka Stipčević.

TEREZIJA MOHAČ, VJERNA ČITATELJICA GLASNIKA BL. ALOJZIJA STEPINCA

Zahvaljujemo gospođi Tereziji Mohač iz Bedekovčine koja je od prvoga broja našega *Glasnika*, od godine 1994., vjerno nabavljala i čitala *Glasnik* sluge Božjega i blaženoga Alojzija Stepinca.

U nakani da se ti brojevi sačuvaju i budu od koristi budućim naraštajima sve je te brojeve predala Postulaturi. Neka je Bog blagoslovi i Blaženi Alojzije Stepinac zagovara.

Iz knjige dojmova u Muzeju bl. Alojzija Stepinca

20. 9. 2011. – Blaženi Alojzije Stepinac, moli za nas!... Blaženi Alojzije Stepinče, preporučujem Ti Provinciju Bosnu srebrnu, Nadbiskupiju, župe i samostan Fojnicu!

Duhovna zvanja da niknu i procvjetaju u našoj mučeničkoj Bosni, da nastupi stanje mira i blagostanja u BiH. Za milost osobnu i zaštitu sebi i bližoj rodbini.

26. 9. 2011. – Sono venuto a Zagabria per la consacrazione della chiesa parrochiale »Beato Agostino Kažotić«. Ho visitato la cattedrale e altri luoghi di culto vedendo pero' questo »Museo« del Cardinale Aloisus Stepinac, ringrazio il Signore per aver donato alla Chiesa universale una figura cosi' grande di fede e di martirio. Il Signore benedica la Croazia e la Chiesa universale - Vescovo di Lucera e Vicario Generale.

– Došao sam u Zagreb na posvetu župne crkve »Blaženog Augustina Kažotića«. Posjetio sam katedralu i druga bogoslužna mjesta i ovaj »Muzej« Kardinala Stepinca. Zahvaljujem Bogu što je darovao općoj Crkvi takav lik velike vjere i mučeništva. Neka Bog blagoslovi Hrvatsku i cijelu Crkvu. *(biskup Lucere i generalni vikar)*

29. 9. 2011. – Blaženi Alojzije hvala Ti na uslišanoj molitvi i molim Te zagovaraj i dalje. Ti si najveće blago koje je hrvatski narod ikada imao i koji će Hrvatska uvijek imati. Blago našoj Hrvatskoj što te imamo i hrvatskom narodu što je ima. Hvala Ti! Volim te! *(G. Š.)*

19. 10. 2011. – Blaženi Alojzije, molim Te da po tvom zagovoru zaštitiš Vladimira. Da mu daš snagu da izdrži patnju, bol i nepravdu. Da pronađe snagu u Gospodinu (...). Učini čudo u korist pravde. *(Mišel Zore)*

1. 12. 2011. – Blaženi Alojzije, za neke doživljaje čovjek nekad nema riječi, pa tako i za tvoju snagu, vjernost i nadu. Uzdajući se u tebe i slijedeći tvoj put molim te da blagosloviš moju obitelj, mene, moju vezu (s djevojkom) koju sam predao u tvoje ruke, blagoslovi i one koji mi žele zlo i sve pokojne koji imaju indirektno i direktno vezu s Tvojim suđenjem. Oprosti im i blagoslovi ih. Hvala Ti na svim dosadašnjim uslišanjima i pomoći u životu. Hvala Ti i molim Te da mi pomažeš i dalje. *(Ante M., Split)*

❖Bl. Alojzije Stepinac dolazi u pastirski pohod

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojemu je opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u potpunoj tajnosti na novu postaju križnoga puta u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. No, on je i tu bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva. Jedno od njih nalazimo i u pismu koje je napisano dr. Milostislavu Ciku, neumornom djelatniku u Karitasu Zagrebačke nadbiskupije i u »Književnom društvu sv. Jeronima«.

❖Bl. Alojzije Stepinac i krašićki župnik Josip Vraneković pripremaju se za svetu Misu

Krašić, 3. siječnja 1955.

Poštovani gospodin Ciko!

Primio sam Vaše cijenjeno pismo s čestitkom k Božiću na kojoj srdačno zahvaljujem, i koju isto tako uzvraćam.

Veoma me dirnula Vaša pažnja, da mi pomognete u sadanjim nevoljama. Međutim, ne bih mogao ništa toga upotrijebiti za sebe lično, ali ću ju upotrijebiti za druge veće interese Crkve. Valjda ste čuli što o našim neprilikama ovdje. Nas sve to ne plaši. Bog nas je do sada upravo čudesno pomogao, pa će i u buduće, kao što se nadamo od Njegove dobrote. Dvaput su već oplijenili župni dvor, jer tobože, župnik g. Vraneković, ne plaća poreza (a preplatio ga je, što mu je i vrhovni sud potvrdio). Ovo drugo, što su nedavno učinili, bila je obična ordinarna pljačka pod firmom »zakona«, jer župnik ne će i ne može u lažno ĆMD.[1] No cilja se zapravo na mene, samo što nije zgodno, da me lično atakiraju. Htjeli bi naime, kako se iz svega vidi, da odem sam iz Krašića, kamo su me oni silom dovukli, da prevare svijet o mojoj tobožnjoj slobodi. No ja se odavle ne mičem, osim silom. Zato je bilo već više pokušaja, da me nekako poplaše, te se maknem. Tako je odmah prvi tjedan, kako su me ovamo dovukli, došao komandir milicije i rekao župniku: »Ne smijete primati nikakve hrane na župni dvor!« To bi značilo eventualno umrijeti od gladi prema ludoj zapovjedi. Mi se nismo poplašili i ostali smo živi i ja i župnik i svih pet časnih sestara. Sada šef UDBE iz Jaske, zloglasni Drpić, neprestano šalje poruke svećenicima po okolici: »Ako ne stupite u udruženje, ne ćete moći živjeti.« Zaboravlja kukavac, da ćemo u tom slučaju uz milost Božju ići u smrt od gladi, kao što su i bezbrojni drugi kršćani kroz duge vijekove povijesti Crkve, ali ne ćemo sagibati koljena pred sotonom, pod firmom crvene zvijezde. I ako smo po sebi slabi ljudi, ali, kako veli sveti Pavao, »sve mogu u Onome, koji me jača«.[2] Zato se njihovih prijetnja, ni pljački ni najmanje ne bojimo, nego nastavljamo svojim putem. Doći će dan, kad će Crkva odahnuti u čitavom svijetu, pa i u našoj domovini. U to čvrsto vjerujem, makar morao položiti život. Želim Vama i svima našima i u ovoj godini neustrašivu vjeru i nepokolebivo ufanje. Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu

+ Alojzije kard. Stepinac
nadbiskup zagrebački

(Pismo možete spaliti da ne bi imali neprilika radi njega, ako padne UDBI u ruke koja ima prste svuda.)

30. I. 1954.

Šetnja. Pošli smo u »Čelčić«, gdje mi težaci sijeku kolje. »Ponesite svakom 60 cigareta«, veli mi Eminencija. Rado dijeli. Gleda slabo obučeno dijete, siromašnu kućicu, brojnu obitelj, oštećene crkve – i vidim koliko ga upravo boli, što ne može svima pomoći.

1 Svećeničko staleško društvo »Sv. Ćirila i Metoda« koje je uspostavila i nadzirala Udba, s ciljem stvaranja nacionalne crkve odvojene od Rima i unutarnje podjele Crkve.

2 Fil 4,13.

❖Blaženi Alojzije Stepinac počinje blagoslov župne crkve sv. Margarete u Donjoj Dubravi, 10. studenoga 1940.

31. I. 1954.

– »Sigurno boli Sv. Oca i zabrinjuje stanje u Italiji. (Pella pao, Fanfani isto.) Jadni taj narod ne vidi, kako ludo radi i ne zna koliku si nevolju pribavlja i kakovu bi katastrofu mogao doživjeti, ako ojača ljevica. Nesretni su anarhisti, što imaju od toga, da oponiraju? Da kojim slučajem pobijede komunisti, najprije bi njima skidali glave. I opet velim: ne zna Zapad, što je komunizam. Da ga Francuzi osjete samo mjesec dana, drugačije bi mislili.«

1. II. 1954.

– »Ja sam znao, da će Rusi opet negdje zakuhati prigodom Berlinske konferencije. I eto ti odjednom fronte u Indokini. Francuzi gube pozicije jednu za drugom. Rusi ih time hoće baciti na koljena!«

2. II. 1954.

Predstojnica se vratila iz Zagreba. U Zagrebu je prolazila sa sr. Amadejom i Valerijom kroz veliko mnoštvo. Neki im radnik glasno reče: »Hvaljen Isus, sestre – dolje komunizam!« Sve oko nas prasne u smijeh. I Eminenciju to nasmijalo, pa veli:

– »Eto vidite, prije su radnici vikali: dolje popovi, a sada: dolje komunizam!«

* * *

S. Amadeja me pitala, što bi mi trebalo za kuću? Ništa posebno – ja joj odgovorim. Vidjela je u sestarskoj sobi jednostruki prozor i odmah im ostavi 4.000, da nabave još jedan okvir i krila. Sestre joj reknu, da bismo trebali žlice, vilice i noževe, jer ove iz Nadbiskupskog dvora treba svaki put dugo čistiti. I brzo dobismo od nje pribor za 8 osoba i lijek za vlč. gospodina Kadleca (Cortizon).

3. II. 1954.

O. Vanino D. I. predlaže, da bi Eminencija na koljenima zamolio Sv. Oca, da bi na Spasovo ove godine služio sv. Misu za hrvatski narod, kao ono Papa Ivan VIII. – 21. V. 879. za kneza Branimira. Ne treba – veli on – sada, da se znade odakle potječe prijedlog, ali danas, kad je naš narod i vjera toliko ugrožena, osobito sa strane skizme, srpstva, a posebno komunizma kao takovog, ovaj bi gest Sv. Oca mnogo koristio općoj stvari. Tako o. Vanino.

– »Lijepa je to misao – veli E. – ali kako doći u sigurnu vezu sa Sv. Stolicom? I to bi još išlo, ali hoće li to u ovo vrijeme koristiti općoj stvari! U kakvom bi položaju bili naši biskupi, ako do toga dođe? I na to moramo misliti. A onda, 1925. bila je tisućita godišnjica Hrvatskog kraljevstva – jubilarna godina, pa je bilo razumno da Sv. Otac istakne našu domovinu. – 1940. opet smo imali 1300. godišnjicu pokrštenja – i opet titul, da dođemo do Sv. Oca. Tada sam bio s hodočašćem kod Sv. Oca, stajao do trona i prevodio našim hodočasnicima njegov govor. Značajno je tom zgodom Sv. Otac rekao: 'Vi Hrvati imadete u sebi nešto tvrdoga, kao što je i Vaš Velebit.' A sada nema nikakve posebne prilike, da ovaj prijedlog ostvarimo.«

Kažem mu, da su naše prilike i položaj takav, da, kad bi Sv. Otac sada progovorio, kao ono Ivan VIII., da bi taj gest poljuljao mnoge pokušaje stranih neprijatelja Crkve i naroda, a imao bi i značenje za našu historiju.

– »Znam, da bi to i te kako koristilo, ali tko znade, kako će se prilike do toga vremena ra-

zviti. Nezgodno bi bilo početi, a onda, da stvar *pro nunc*[3] postane neizvediva. Uostalom neka Vanino sastavi, kako misli da bi bilo najbolje, pa onda, ako bude potreba i mogućnost, imajući sve u pripremi, ostvarili bi to. ... Imao sam sličnih teškoća i mnogo razmišljanja 1941. godine, kad sam dobro vidio i upozorio Pavelića, kako treba da rade. Imao sam zdrave principe društvenog uređenja i vođenja države. Mnogi su mi rekli, da je stvar savršeno spremljena, ali eto, nisu slušali, nisu se toga držali, zato je i onako svršilo. Kasnije sam poslije tolikih nemilih ispada po dužnosti morao istupiti i napasti i osuditi neka djela ustaša i Nijemaca. Onda su mi predbacili, da rušimo hrvatsku državu. Nisam se time dao smesti i danas vidim, da se nisam prevario. Piše mi baš ovih dana Lacković, da imaju vani silne neprilike i mnogo im se predbacuje djelovanje ustaša. I sada jedino na što se u obrani mogu pozvati jest onaj moj slučaj, kad sam osudio ona nedjela. Toliko ima slučajeva, da se svi oni koji se bore za vlast moraju osloniti na Crkvu i s njome računati, ako hoće nešto postići. Tako je i sada. Na koga mogu računati naši vani, ako ne na kler i Crkvu. Pijo XII. jest jedan od papa koji je bio u najvećem dodiru i vezi s našim narodom. Silno je mnogo za nj učinio. Ali opet gledam činjenicu, da kad se isti dočepaju vlasti, sve zaborave što im je Crkva pružila i udaraju po njoj. Koliko mi je bilo teško, kad sam prije obilazio župe i dijelio Potvrdu! HSS je uvijek to koristio za svoje stranačke svrhe. S jedne strane imali su pravo. Iskoristili su mogućnost u onom zarobljenju, da kažu svoju riječ. Nisam ih nikada pozivao na to, a nisam ni branio. Na kraju, oni su ustali za pravednu stvar. Nezgodno je ipak bilo, da uz strogo crkveni karakter, što ga ima dolazak biskupa u župu, toliko se naglasi i politički momenat.

[3] za sada

❖Nadbiskup Stepinac posvećuje novosagrađenu crkvu sv. Margarete u Donjoj Dubravi, 10. studenoga 1940.

A eto čim su HSS-ovci došli do neke vlasti, koliko su se okomili na kler, i Crkvu!

Kolike je neprilike činio Rudolf Herceg i slični! Slično i ustaše. Tko zna, što će biti unaprijed!? Jedno je sigurno, da nijedna politička vlast u Hrvatskoj neće moći naprijed bez suradnje s Crkvom!«

* * *

– »Čitam o toj Švedskoj. Zemlja puna svakojeg blaga. Blagostanje. Ima oko 15.000 katolika. Ostalo protestanti. Od tih pak oko 7.000 samo donekle ispovijeda svoj protestantizam. Čemu se onda hvale nekim moralom, kako se na primjer kod njih gotovo ni ne zna za krađu. Što to koristi, kad je obiteljski život zatrovan! Obitelji ponajviše sa jednim ili dvoje djece. A jedno je sigurno: bez vjere nemoguće je ugoditi Bogu! Kad to promatram, vidim, da je naš narod još dobar!«

* * *

Kod večere, govoreći i razgovarajući dulje o prilikama kod nas, rekao je:

– »Kad sve to promatram, sve više dolazim do uvjerenja, da sam određen za žrtvu. Neka bude. Uzdamo se u Boga!«

Impressum

Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** (skraćeno: Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i časopis njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. XIX. (2012.), 10. veljače Broj 1.

Cijena: 10 kn; za inozemstvo 4 eura ili 8 USD. Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara.

Izdavač: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31 p. p. 949, 10001 Zagreb

Uređuje i odgovara: dr. Juraj Batelja, Kaptol 18, p.p. 949, 10001 Zagreb. Adresa uredništva: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p.p. 949, 10001 Zagreb; telefon (01) 4814920; faks: 4814921; Spomen-zbirka iz ostavštine blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31, p. p. 949, 10001 Zagreb, telefon: (01) 4894879 ili e-mail adresa: juraj.batelja@zg.t-com.hr

Kad se u našem *Glasniku* spominju riječi »čudo«, »svetost«, »svetac« i sl., u duhu je to crkvenih propisa i treba ih razumjeti u smislu običnoga ljudskog izražavanja. Konačan sud o tome izreći će Crkva. Lektura: akad. Ante STAMAĆ, Marina ČUBRIĆ, prof. Tisak: DENONA

U navijanju za EU stradao »Sveti Marko«

Za vladavine komunističkog režima u Hrvatskoj, u ime bezbožnog svjetonazora, komunističke ideologije, ukinuto je tisuće stoljetnih naziva mjesta i gradova koji su nosili imena kršćanskih svetaca. Tako su ime grada *Sveta Nedelja*, preimenovali u »Nedelja«, *Sveti Križ Začretje* u »Začretje«, *Sveti Petar* u »Petar«, *Sveti Đurđ Ludbreški* u »Đurđ Ludbreški«, *Sveti Filip Jakov* u »Filip Jakov«, *Sveti Juraj u Trnju* u »Juraj u Trnju«, itd.

U Republici Hrvatskoj, koja je deklarativno odbacila komunistički svjetonazor, danas se potiho obnavlja potiranje kršćanske baštine hrvatskoga naroda. Naime, hrvatskoj i svjetskoj javnosti poznato je da se sjedište Hrvatskoga sabora, sjedište Vlade Republike Hrvatske, Ured predsjednika Vlade RH, Služba za odnose s javnošću RH, Ured za protokol Vlade RH, Ured za zakonodavstvo RH nalaze na adresi: **Trg svetog Marka 2, 10 000 Zagreb.**

Otkako je za predsjednika RH godine 2000. bio izabran Stjepan Mesić, a na izborima iste godine vlast dobila politička opcija „preobučene" komunističke partije, započelo je nasilje koje je upravo ovih dana, uz navijanje za ulazak RH u Europsku Uniju, doživjelo demaskiranje. Već prije su predsjednici RH polagali zakletvu na »Markovu trgu«, vlada je zasjedala na »Markovu trgu«, saborske sjednice održavaju se na »Markovu trgu«. Dakle, svjedoci smo da predsjednici države, vladâ, sabora, ministri, a osobito novinari, dopisnici dnevnih novina i tjednika te televizijskih postaja zlorabe i iskrivljuju ime trga na kojem se nalaze i djeluju najvažnije državne ustanove.

Ni u jednoj europskoj državi to se ne može dogoditi. U Rimu je *Trg svetog Petra* (»Piazza San Pietro«) i nitko se ne javlja s »Petrova trga«. U Veneciji se održavaju brojne svečanosti na *Trgu svetog Marka* (»Piazza San Marco«) i nitko razuman neće izvješćivati da je neka svečanost održana na nekom »Markovu trgu«. Je li RH doista zemlja bezakonja i na području jezika, kulture i poštivanja uljudbenih tekovinâ?

Naime, mišljenja sam da u zemlji koja teži za visokim životnim standardom i izobrazbom svatko tko želi može biti i agnostik i ateist, ali smijem poželjeti da ne bude analfabet. Dakle, da zna i hoće pročitati barem ono što piše.

i ja sam bio embrij

Začeće ili plač

Skupina građana RH pod imenom *Vigilare* pokrenula je građansku inicijativu »I ja sam bio embrij« u sklopu koje je pozvala građane da pišu premijeru Zoranu Milanoviću povodom izjave ministra zdravlja Rajka Ostojića o tome kada i kako počinje ljudski život.

Građani su inicijativu obrazložili ovako: »Ne možemo ignorirati izjave ministra zdravlja Rajka Ostojića o tome kada i kako počinje ljudski život. Iznenađeni smo pristupom ministra zdravlja koji svoj stav kao državni službenik iznosi ignorirajući znanstvene i stručne rasprave o početku ljudskog života.«

Naime, ministar Rajko Ostojić izvrgava ruglu kršćanski nauk, temeljen na znanstvenoj spoznaji, po kojoj »život počinje spajanjem muške i ženske jajne stanice«, a tvrdi »da život počinje rođenjem djeteta, prvim plačem ili kad mama osjeti prve pokrete«.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske gosp. Zoran Milanović s prijezirom je 18. siječnja 2012. u Hrvatskom saboru govorio o ovoj inicijativi hrvatskih građana. Štoviše, on je tu inicijativu odbacio jer su njegov »politički stav i svjetonazor drugačiji« te istodobno pokušao napraviti još dublji jaz u hrvatskoj javnosti tvrdeći da postoji »razlika između ljevice i desnice po pitanju medicinske oplodnje«.

Ja nisam ni ljevičar ni desničar, ali želim barem ovim putem izreći svoj sud koji je u ovom pitanju istovjetan onomu Zbora za nauk vjere »Dar života« od 22. veljače 1987.: »Od trena kad je jajašce oplođeno, započinje novi život koji nije ni očev ni majčin, nego život novoga ljudskog bića koje se samo od sebe razvija« (I,1).

Taj nauk prethodno je obznanio bl. Ivan Pavao II. u pobudnici *Obiteljska zajednica*: »Briga za dijete još prije njegova rođenja, od prvoga trenutka njegova začeća, a zatim tijekom njegova djetinjstva i mladenaštva, prvotni je i temeljni način provjere odnosa čovjeka prema čovjeku« (br. 26.).

A bl. Alojzije Stepinac, nad kojim su ljudi drugačijega »političkoga stava i svjetonazora« izvršili sudsko nasilje i pravno ubojstvo, vjerovao je da život nastaje začećem. Dapače, u pismu liječnicima 10. siječnja 1940. napisao je: »Pobačaj je zlo u sebi. Nikakve socijalne indikacije, nikakvi naučni razlozi ne mogu opravdati direktnog pobačaja, niti učiniti da on bude nešto drugo nego što uistinu jest, i što pred Bogom ostaje, naime ubojstvo nevinog čovjeka. A hotimično ubojstvo nevinog čovjeka vapi u nebo za osvetom. Ono je odurno i grešno uvijek, a osobito onda, ako mu je izvor osobni interes i pohlepna težnja za stjecanjem.«

dr. Juraj Batelja

U subotu 8. listopada skupina mladih iz Zagreba i okolice obavljala je pobožnost križnoga puta pod nazivom »Tragom Stepinca«. Pobožnost su započeli u Vrhovcu, a navečer su u Krašiću najprije imali katehezu, a onda slavili i svetu Misu. Sutradan 9. listopada u župnoj crkvi molili su zajedno s domaćim vjernicima poslije jutarnje svete Mise osmu postaju križnoga puta i potom preko Pribića nastavili do Svete Jane, gdje je navečer bio svršetak ove dvodnevne pobožnosti.

Skupina vjernika iz mjesta Čavli kod Rijeke posjetila je Krašić u subotu 26. studenoga 2011. U crkvi su saslušali katehezu, posjetili sobe u kojima je Blaženik živio, a nakon toga nastavili dalje svojim hodočasničkim putem.